LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.)	$10.00
Kanadoje	$10.00
Kitur užsienyje	12.00
Jungtinėse Valstijose	$9.00

Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 71 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Antradienis, Spalio (October) 7, 1969, Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 58-ieji

KRISLAI

Gražiai, iškilmingai
Dar vienas piknikas
Jauna drąsi kovotoja
Biurokratai nepasimokė
Istorinė sukaktis
"Šefas" nuvainikuotas

A. Bimba

Niujorkiečiai "Laisvės" vajų atidarėme labai gražiai. Norime išgirsti iš kitų kolonijų veikėjų ir organizacijų, kas ten juos veikiama, kas daroma. Laikas greitai bėga, delsti nereikai.

Nėra jokia paslaptis, kad visur labai madoje mažos privatiškos sueigėlės. Tai gimtadienių paminėjimai, tai vedybinių sukakčių atžymėjimai, žmonės sucina, pasikalba, pasilinksmina.

Bet tik viena kita tokia sueigėlė panaudojama platesniam tikslui, būtent, mūsų judėjimo reikalams. "Laisvės" vajus yra vienas iš tų pačių svarbiausių reikalų. Visur reikėtų jį prisiminti.

— — —

Šioje apylinkėje vasarinių spaudos parengimų sezoną užbaigsime sekmadienį su piknikų pas mūsų mieluosius laisviečius Čiurlius Pattenburge. Užtikrinu, kad niujorkiečiai gerai pasirodysime. Bet norėsime susitikti su laisviečiais ir iš New Jersey kolonijų, ir iš Pennsylvanijos.

— — —

Savo piktu reakciniu žygiu prieš akademine laisvę Californijos universiteto bosai susikėlė audrą. Jų auka — dar tik 25 metų, nepaprastai talentinga filosofijos dėstytoja Angela Davis. Ji išmesta iš darbo.

Jos "nuodėmė" dvejopa: ji negrė ir komunistė.

Labai svarbu, kad Angela Davis neišsigando. Ji neslepia savo narystės Komunistų partijoje. Pareikalauta pasiteisinti, ji jiems pasakė:

"Nors aš manau, kad man nėra reikalo jums teisinti mano Komunistų partijoje narystę, bet aš noriu, kad jūs žinotumėte, jog aš, kaip juoda moteris, jaučiu būtina reikalą surasti pamatinius išsprendimus rasinėms ir tautinių mažumų problemoms baltosiose Jungtinėse Valstijose. Aš jaučiu, kad mano narystė Komunistų Partijoje praplėtė mano horizontus ir padidino man drąsą suprasti tuos sprendimus ir darbuotis už jų įvykdymą".

Aišku, kad visa pažangioji Amerikos visuomenė padės jai ginti savo akademines ir politines teises. Taipgi aišku, kad kova bus ilga ir sunki. Veikiausia pasieks Aukščiausiąjį teismą.

— — —

AFL-CIO biurokratai nutarė išmesti International Chemical Workers uniją su 90,000 narių. Nepatinka jiems, kad ši unija nutarė prisidėti prie automobilistų ir tymsterių suorganizuoto Alliance for Labor Action (Darbo Veiklai Susivienijimo.)

Atrodo, kad istorija kartojasi. 1935 metais už panašų žygį Amerikos Darbo Federacija išmetė visą tuziną didelių unijų. Iš to gimė CIO (Congress of Industrial Orga-

(Tąsa 6-me puslapyje)

Nixonas sulaikė 8 karių teismą

Washingtonas. — Dabar paaiški, kad Nixono įsakymu Centralinė Žvalgybos Agentūra (CIA) atsisakė liūdyti 8 žaliųjų berečių (Green Berets) teisme. Jie buvo kaltinti nužūdymu vietnamiečio JAV žvalgybos agento, kuris kartu agentavęs ir partizanams.

Kaltinamieji 8 kariai buvo paleisti iš tarnybos ir grįžo namo. Jiems kaltinimai panaikinti. Jie sako, kad savo akcija niekur neprasižengę ir nesijaučią kaltais dėl žvalgybininko žudymo.

Nixonas sulaikė jų teismą tiksliai, kad tyrinėjime neiškiltų skandalingų dalykų, kokius papildo "Green Berets" kariai, išlavinti didžiausių žiaurumų.

Prancūzijos valdžia pakelia savo darbininkams algas

Paryžius. — Prancūzijos valdžia nutarė pakelti algas savo darbininkams, padidinti minimumo algų ratą, suteikti daugiau finansinės paramos skurdžiai gyvenančioms šeimoms.

Abiejų didžiųjų unijų federacijų pareiškimai, kad bus vieningai kovojama ir streikuojama, jeigu nebus pakeltos algos ir pagerintos darbo sąlygos, privertė valdžią nors dalinai patenkinti darbininkų reikalavimus.

Bet privatus biznis dar nieko nedaro tuo klausimu. Jeigu nieko nedarys, tai unijos iššauks darbininkus į streikus.

New Yorkas. — "World Magazine" redaktorius Joseph North išvyko į Tarybų Sąjungą. Jis dalyvaus tarptautinėje rašytojų ir žurnalistų konferencijoje Leningrade.

Trenton, N. J.— Fort Dix armijos stovykloje negrai kareiviai susikūrė Juodųjų Išsilaisvinimo Partiją (Block Liberation Party).

Negras senator. ragina Nixoną atšaukti teisėją Haynsworthą

Washingtonas. — Vienatinis negras senatorius Brooke prisidėjo prie daugelio republikonų ir demokratų senatorių, raginančių prez. Nixoną ištraukti teisėjo Haynswortho nominaciją Aukščiausiojo Teismo Teisėjo vietai.

Sen. Brooke nurodo, kad Haynsworth praeityje parodė nepalankumą civilinių teisių įstatymui, rasinės diskriminacijos naikinimui mokyklose, darbuose ir kitose įstaigose.

Haynsworthui priešingi senatoriai taipgi primeta jo finansines transakcijas su kompanijomis.

Areštuotas kunigas, beturčių gynėjas

Madison, Wis. — Romos katalikų kunigas James E. Groppi areštuotas bažnyčioje ir įkalintas Dane County kalėjime. Jis atsisakė po kaucija eiti iš kalėjimo.

Kun. Groppi kaltinamas už tūkstanties protestantų įsiveržimą į legislatūros kambarius, iš kurių protestantus turėjo milicija išvaryti.

Groppi vadovavo protestantams, kovojantiems prieš šalpų (welfare) mažinimą. Jis dabar sėdi kalėjime su kitais protestantais.

Kairas. — Egipto prezidentas Nasseris išvyks Maskvon spalio 15 d. tartis Izraelio ir arabų klausimu.

Nixono pareigūnas neklausytų teismo

Washingtonas. — Generalinio prokuroro padėjėjas Leonard pasakė, kad jis atsisakytų pildyti Aukščiausiojo Teismo tarimą integracijai paskubinti, jeigu tokį tarimą A. Teismas padarytų.

Nixono administracija yra nusitarusi labai atsargiai pravesti integraciją, kad prieš save nesukeltų pietinių valstijų baltųjų integracijos priešų, kurie rinkimuose Nixoną palaikė.

Nixonas kviečia visus remti karą

Washingtonas. — Prezid. Nixonas dar sykį atsikreipė į visus amerikiečius, kviesdamas pasiaukoti Vietnamo karo reikalams. Jis kalbėjo apie "visos tautos vienybę", kurios dabar visai nebėra.

Jis kritikavo tuos senatorius ir kongresmanus, kurie reikalauja baigti karą Vietname. Prašė, kad visi juo pasitikėtų, o jis išvesiąs šalį iš tos didžiulės karo nelaimės.

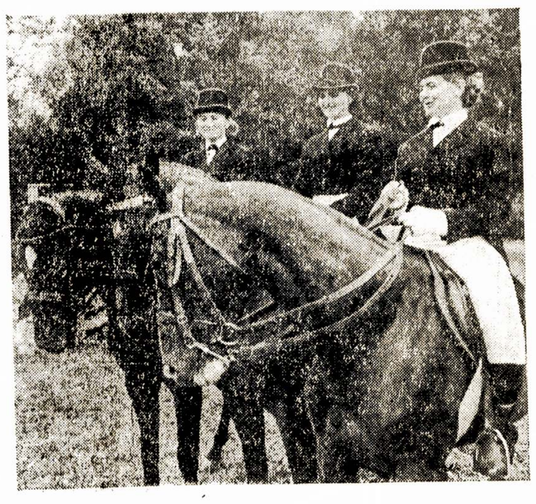

Pastaraisiais metais Tarybų Lietuvoje plačiai paplito figūrinis jojimas.

Nuotraukoje: figūrinio jojimo entuziastės (iš kairės) Kauno sporto komiteto darbuotoja Nijolė Blaževičiūtė, Vilniaus "Žalgirio" staklių gamyklos inžinierė Judra Čiuderytė ir Veterinarijos akademijos dėstytoja Irena Bašinskaitė. M. Baranausko nuotrauka.

"Laisvės" Direktorių Taryba vajaus reikalu

Mieli "Laisvės" Vajininkai, Skaitytojai, Draugai!

Šiemetinis "Laisvės" vajus jau pradėtas. Niujorkiečiai išstojo trenksmingu šūviu! Lai jis iššaukia tinkamus atgarsius visose mūsų kolonijose.

Vajaus tikslas — atnaujinti visas prenumeratas, gauti naujų skaitytojų ir sukelti **$15,000 fondą.**

Be pasibrėžto $15,000 fondo "Laisvės" išleidimas dukart savaitėje neįmanomas.

Viliamės, kad ir šis vajus bus apvainikuotas gražiu kaupu, kaip ir pernai.

Prašome "Laisvės" entuziastus vajininkus ir skaitytojus pradėti darbą tuojau.

Suprantame, kad gal ne visi gali šaudyti šimtinėmis. Bet neabejojame, kad dauguma gali į vajaus šūkį atsiliepti penkinėmis, dešimtinėmis, dvidešimtpenkinėmis.

Jei ne "Laisvė" — žinias apie amerikinius ir pasaulinius įvykius mes skaitytume komercinėje spaudoje iškreiptas; "Laisvė" jas paduoda teisingai komentuodama.

Jei ne "Laisvė" — teisingų žinių apie Lietuvą mes ieškotume tik melo jūroje.

Jei ne "Laisvė" — mūsų kolonijos Amerikoje netektų savitarpinio ryšio.

Jei ne "Laisvė" — mes neįstengtume suruošti didesnių kultūrinių sueigų bei pramogų.

Jei ne "Laisvė"—mūsų chorai netektų progų platesniam pasirodymui—jų lietuviškos dainos nutiltų.

Jei ne "Laisvė"—mes greitai vieni kitus užmirštume, vieni kitų nebepažintume.

Mums senėjant ir retėjant—saugokime savo sveikatą, gyvenkime protingai, kad galėtume kuo ilgiau gyventi. Pasaulis pilnas istorinių įvykių, gyvenimas įdomus, ir gyventi mes turime kuo ilgiau. O mūsų gyvenimas be "Laisvės," bendrai be mūsų spaudos būtų nykus. Ne tokie mes esame žmonės!

Taigi, kol mes gyvename, — "Laisvė" ir bendrai mūsų spauda turi gyvuoti kartu su mumis! "Laisvės" išlaikymas turi būti kasdieniniu mūsų rūpesčiu!

"Laisvės" Direktorių Taryba: Povilas Venta, Mykolas Stakovas, Jonas Rušinskas, Jonas Lazauskas, Gustavas Diržuvaitis, Vincas Venckūnas, Vera Bunkienė, Alexander Nevins, George Wares, Walter Kershulis, Stephen Vetchkis, William Baltrušaitis.

Philadelphia, Pa. — Universiteto ligoninėje uždraudė cigarečių pardavinėjimą, pašalino automatines cigarečių mašinas.

Atsugi, Japonija. — JAV marinų lėktuvas sudužo Tomkino įlankoje prie Vietnamo. Žuvo 26 marinai.

Pyongyang.—Šiaurės Korėja susitarė su Kuba padėti Kubai išvystyti plieno gamybą.

Santiago, Čilė. — Bendras liaudies veiklos frontas kviečia visas progresyves jėgas vieningai veikti 1970 m. rinkimuose ir kovoti už socialistinę santvarką.

Negrai kolegijose pakilo 85 proc.

Washingtonas. — Census Biuras raportuoja, kad negrų studentų skaičius kolegijose per pastaruosius 4 metus pakilo 85 proc. Tai didžiulis negrų kovų laimėjimas.

Dabar kolegijose negrų skaičius siekia 434,000. Tai sudaro visų studentų 6 proc. Pagal visų gyventojų skaičių negrų skaičius kolegijose turėtų siekti 12 proc. O tai reiškia, kad negrams tenka tik pusė skaičiaus, kokį jie turėtų kolegijose turėti.

Biuras skelbia, kad šiuo metu arti 59 milijonai amerikiečių vaikų ir jaunimo lanko įvairias mokyklas.

Sumažino miestų statybai fondus 42 procentais

Washingtonas. — Nixono administracija paskelbė, kad sumažina fondus miestų statybai 215 milijonais dolerių, skirtų šių metų statybai

Sumažinimas siekia 42 proc. metinių išlaidų, naudojamų Modelio Miestų (Model Cities) statybai.

Nixonas yra pasimojęs sumažinti šiemet biudžetą ir sutaupyti pusketvirto bilijono dolerių. Todėl namų statyba, kelių tiesimas, skurdžiams parama ir daugelis kitų visuomeninių darbų nukentės. Bet militarinis biudžetas nebus sumažintas.

Beirutas.— Lebanono valdžia skelbia, kad du TSRS pareigūnai ir vienas vietinis norėję džetinį lėktuvą pavogti. Įvyko apsišaudymas. TSRS ambasada pareiškė, kad tai yra "provokacija nuo pradžios iki galo", kad niekas nenorėjo lėktuvo vogti.

Londonas. — Sustreikavo miesto atmatų rinkėjai.

Kaltina JAV armijos pareigūnus vagystėje Vakarų Vokietijoje

Washingtonas. — Senate dabar vedamas tyrinėjimas Jungtinių Valstijų armijos pareigūnų, kurie iš automatinių mašinų (slot machines) karių aptarnavimo klubuose Vakarų Vokietijoje pavogdavę nuo $5,000 iki $7,000 į savaitę.

Tyrinėjime vienas pareigūnas pasakė, kad ir divizijos komandierius gen. Cunningham gerai žinojęs apie tai ir nieko nedaręs, kad vogimą sulaikytų ir apsivogusius nubaustų. Cunningham sako, kad jis nieko apie tai nežinojęs.

Republikonų tvirtovėj demokratas laimėjo

Bostonas. — Liberalinis demokratas Harrington laimėjo kongresinius rinkimus 6-ame kongresiniame distrikte, kuris buvo skaitomas republikonų tvirtove. Republikonų kandidatas Saltonstall prakišo.

Harringtonas yra Vietnamo karo priešas. Jis reikalauja baigti karą. Kongrese jis sustiprins Vietnamo karo priešų skaičių.

Washingtonas. — Senatorius Tower, republikonas iš Texas valstijos, ragina prez. Nixoną pradėti Šiaurės Vietnamo bombardavimą.

Londonas. — Apskaičiuojama, kad Anglijoje yra daugiau kaip milijonas benamių.

New Yorkas. — Dvi svarbios žydų religinės organizacijos užgyrė studentų kovas prieš Vietnamo karą ir dalyvaus studentų demonstracijose spalio 15 d.

Kinija nepriešinga atomų drausmei

Pekinas. — Kinijos premjeras Čou En-lai, kalbėdamas Kinijos revoliucijos 20 metų sukakties minėjime, pasakė, kad Kinija išvysto branduolinius ginklus tikslu "sudaužyti branduolinį monopolį" ir apginti savo šalį.

Čou pasakė, kad Kinija nepriešinga atominių ginklų drausmei. Ji tik ruošiasi "apsiginti nuo Jungtinių Valstijų ar Tarybų Sąjungos užpuolimų".

Olandija nepritaria "NATO savaitei"

Haga. — Olandijos valdžia pareiškė, kad Olandijos žmonės neturi jokio entuziazmo minėti "NATO savaitę", kadangi NATO dabar yra Jungtinių Valstijų įtakoje.

Pareiškime nurodo, kad Olandija buvo viena pirmųjų sukurti NATO, kaip apsigynimo aparatą, bet dabar NATO naudojamas kitiems poreikiams.

Maskva. — Tarybų Sąjunga pasiuntė Kinijai sveikinimą su revoliucijos 20 metų sukakties minėjimu.

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N.Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N.Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	5.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per year	$10.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	$5.50
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Tik per sunkią kovą laimėta

VIENA po kitos pačios garsiausios Amerikos aukštosios mokyklos (universitetai, kolegijos) įkuria "Afro-American Studies" departmentus. Juose bus mokoma Amerikos juodųjų žmonių istorija, gvildenama jų kultūra, jų įnašas į šios šalies gyvenimą.

Tai, žinoma, labai geras reiškinys. Bet kodėl tų mokyklų galvos tiktai dabar susipranta ir suranda, kad tokios studijos būtinai reikalingos?

Jas susiprasti, jas šviesą pamatyti privertė juodųjų žmonių protestai ir reikalavimai. Juk vargiai visoje šalyje rasime tokią aukštąją mokyklą, kurioje pastaraisiais keleriais metais nebūtų buvę streikų, protestų, griežtų reikalavimų mokyklas atidaryti visiems amerikiečiams be jokios rasinės diskriminacijos.

Kai kas nuogastavo ir sakė, kad mūsų juodieji žmonės perdaug šturmuoja, perdaug nori, kad jie neturi kantrybės ir t.t. Jeigu jie būtų klausę tokių patarėjų ir nieko nedarę prieš diskriminaciją ir neteisybę apšvietoje, niekas ir šiandien tuose universitetuose nesirūpintų afro-amerikinėmis studijomis. Dar ne viskas pasiekta, bet daug kas jau laimėta.

Audra kuopiasi

KALBANT apie mokyklas, beveik visose jose spalio 15-oji žada būti tikrai istorinė diena. Kaip žinia, pažangioji studentija yra nusitarusi tą dieną pašvęsti protestui prieš Vietnamo karą ir reikalavimui, kad jis būtų nutrauktas ir kad Jungtinės Valstijos iš Vietnamo išsikraustytų visas savo ginkluotas jėgas.

Kas visus stebina ir valdžią labiausiai nervina, tai profesorių ir mokytojų pritarimas studentijos demonstracijoms. Antai, Long Island Universiteto Brooklyno skyriaus 39 profesoriai pasisakė už studentų demonstraciją, tik 9 balsavo prieš, o 7 susilaikė nuo balsavimo. Arba, štai Hartford, Conn., išvien studentai ir profesoriai bei mokytojai Trinity College, Hartford College for Women ir Manchester Community College ne tik užgyrė prieškarinį protestą, ale dar nutarė surengti milžinišką prieškarinę demonstraciją Bushnell Parke spalio 15 dieną!

Vargiai liks šalyje tokia aukštoji mokykla, kuri nebūtų įtraukta į spalio 15 dienos demonstracijas. Tai svarbu, tai reikšminga!

Visos valdžios jėgos nuslopinimui taikos balso

PREZIDENTAS Nixonas matė būtiną reikalą per radiją ir televiziją pasmerkti tuos, kurie kovoja už baigimą Vietnamo karo. Jis pakartojo visas prezidento Johnsono frazes apie tai, kaip svarbu, kad Amerikos visi žmonės būtų suvienyti ir remtų jo politiką ir karą Vietname. Johnsonas atvejų atvejais per keletą metų gąsdino baisiomis pasėkomis, jeigu jo politika nebus vieningai Kongreso ir žmonių remiama. O jis karą po kiekvienos tokios kalbos dar labiau plėtė, dar labiau aštrino, dar daugiau kariuomenės ir ginklų siuntė į Vietnamą. Ir vis sakė: Dar truputį kantrybės, ir karas bus laimėtas! Jis tesiekiąs "garbingos taikos" Vietname!

Dabar lygiai taip elgiasi prezidentas Nixonas. Jis tik pakeitė pavadinimą: Vietoj "garbingos taikos", jis sako siekiąs tiktai, ir tiktai "teisingos taikos".

Nixonas eina dar daug toliau už Johnsoną. Jis įsakė visiems savo ministrams—sekretoriams gąsdinti Amerikos žmones, kad jie vieningai remtų jo politiką ir karo tęsimą. Visi jie rėkia, kad tie, kurie reikalauja karą baigti ir išsikraustyti iš Vietnamo, "talkauja Hanojui", "vilkina karo laimėjimą", yra "Amerikos priešai". Kieta Amerikos žmonių vienybė už karą priversianti Hanojų mums duoti "teisingą taiką".

Ypač prezidentas Nixonas ir jo ministrai-sekretoriai siekia nuslopinti Kongrese taikos balsą. Viešai puola tokius senatorius kaip Edward Kennedy ir Goodell, kurie reikalauja karą baigti.

Bet prieškarinė audra visur smarkėja. Amerikos žmonės ištroškę taikos. Amerikos žmonės nori Vietnamą palikti patiems vietnamiečiams. Jie taip pat nori, kad Amerikos ginkluotos jėgos būtų atšauktos ir iš Tailando, ir iš Laoso. Ir jie nenutils, kol jų balsas nebus išgirstas. Nejaugi prezidentas ir jo kabinetas to nejaučia ir nemato? Kodėl jie aklai eina Johnsono-Humphrey pragaištingu keliu ir ruošia sau tokį pat likimą?

LIETAUS APEIGOS

Brazilijoje kraho genties indėnai per sausrą atlieka savotiškas lietaus apeigas. Indėnai, bėgdami 11 kilometrų, neša ant pečių 2 metrų rąstgalius, sveriančius po 100 kilogramų. Tokiomis apeigomis jie tikisi išprašyti iš gerųjų dievų lietaus.

Kas ką rašo ir sako

PUIKUS ŽURNALAS

Mums atrodo, kad vienas iš gražiausiai išleidžiamų ir turiningiausių Lietuvoj žurnalų yra "Žemės ūkis". Štai, tą pačią dieną mus pasiekia du numer. — 7 ir 8. Malonu imti į rankas. Ir apipavidalinti gražiai, ir atspausdinti puikiai.

O tarp jų viršelių giliausias visokios naudingos informacijos šaltinis.

Va 7-tam num. ilgesni straipsniai: Remigijaus Žemaičio "Ką statome, kur statome, kaip statome", Balio Vizbaro "Ir ūkių jėgomis", Zenono Jurgelaičio "Pagal linijinį tinklinį grafiką", Blaževičiaus ir Zauko "Kiek ir kokių pastatų turime", V. Daugnoro "Žemaičių skyriaus centras", Al. Kiškio "Aplinkos tvarka", Vyt. Galentos "Ūkio finansinės veiklos analizė" ir daug, daug kitų. Puslapių puslapiai kolūkiečiams pamokinimų, patarimų, nurodymų visais jiems svarbiais reikalais.

Panašiai puikių straipsnių kupinas ir 8-asis numeris. Va tik vienas kitas: Žemės ūkio ministro pavaduotojo "Svarbiausia — darbo našumas", Prano Markevičiaus "Ūkio techninis vadovas ir jo rūpesčiai", St. Kuodžio ir M. Arlausko "Suariame ir laiku, ir gerai", V. Bilevičiaus "Jaunoms ganykloms — gerą priežiūrą, R. Bružio "Ar primelžiame tiek, kiek galime?", J. Pagirio "Kas dar stabdo kiaulininkystę", St. Lekavičiaus "Mintys apie naująjį kolūkinį statymą", R. Klimavičiūtės ir V. Valdžiūno "Dėl sėjamainos lauko dydžio" ir kt.

Lietuvos žemdirbiai turi kuo didžiuotis.

TOJE NELAIMINGOJE CHICAGOJE

Lietuviškais kurjozais niekas negali pralenkti Chicagos. Antai, skaitome, kad ten gyvuoja "Vytauto Didžiojo šiaulių kuopa" , kuri net "naują vėliavą" įsigijo, kurią su maldomis ir mišiomis pašventino kunigas Borevičius.

Ką tie seneliai šaudė, šaudo ar šaudys, nežinia. Bet, matyt, save labai rimtai ima ir stiepiasi iki debesų. Žada net mums Lietuvą "išvaduoti".

Apie tos vėliavos šventinimą labai jaudinančiai ir grūmojančiai rašo Algirdas Budreckas. Tik klausykite:

"Vėliava yra kuopos simbolis — šventenybė. Šaulys, kuris nesugeba gerbti vėliavą, nėra vertas jos, nei šaulio vardo. Šaulių pareiga yra parodyti, kad jų vėliava yra gerbiama. Todėl privalome vėliavą branginti, gerbti, saugoti ir po ja burtis. Tad dėkime pastangas, kad tokiais būtume."

Tegu visa lietuviška Chicaga dreba! Šalin iš kelio: maršuoja šauliai su aukštai iškelta pašventinta vėliava Budreckio tvirtose rankose!

GARBĖ LIETUVOS MOKSLININKAMS

Visokie reakcininkai visomis lietuviškomis pakampėmis šaukia, kad Lietuvos mokslininkai absoliutiškai nieko nėra pasiekę ir negali pasiekti. Mes gi didžiuojamės Lietuvos mokslininkų pasiekimais ir laimėjimais. Jais teisingai didžiuojasi visa lietuvių tauta, visa Lietuva.

Be kitų Lietuvos mokslininkų pasirodymų toli už Lietuvos ribų, štai vėliausias. "Elta" praneša:

Iš Jugoslavijos sugrįžo Lietuvos Mokslų Akademijos viceprezidentas Algirdas Žukauskas. Jis dalyvavo tarptautiniame seminare šilumos mainų klausimais, kurį organizavo tarptautinis komitetas. Seminarai kasmet vyksta Hercegnovi mieste.

Profesorius A. Žukauskas, tarptautinio komiteto pavestas, padarė seminaro dalyviams plačią apžvalgą darbų, atliekamų viso pasaulio šiluminės fizikos laboratorijose.

Užsienio mokslininkai labai aukštai vertina Lietuvos fizikų darbus. Seminaro dalyviai — o jų buvo daugiau kaip du šimtai iš keliasdešimties pasaulio šalių — susidomėję išklausė kauniečio technikos mokslų kandidato V. Žiugždos pranešimą apie naujuosius Fizikinių-techninių energetikos problemų instituto mokslininkų tyrimus.

PASIKEITĖ SANTVARKA, PASIKEITĖ ŽMONIŲ SANTYKIAI

Chicagos "Vilnies" vedamajame "Kaip pasikeitė!" sakoma:

Prieš Antrąjį pasaulinį karą tarp lenkų ir vokiečių buvo blogi santykiai, taipgi tarp lenkų ir lietuvių, tarp vengrų ir austrų ir kitų šalių.

Kas kita dabar. Lenkijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos karinės jėgos turi bendrus manevrus. Lenkai ir rytų vokiečiai nesikivirčija dėl sienos.

Lietuvių santykiai su lenkais geriausi.

Pirmiau Lietuvoje mažai ir žinojo apie tadžikų gyvenimą. O dabar Lietuvos menininkai, kultūrininkai vyksta į Tadžikistaną gastroliuoti.

Suprantama, nereikia manyti, kad tai karo pasėka.

Tai pasėka to, kad socialistinės Europos šalys pakeitė ten santvarką. Priežastys anksčiau buvusių vaidų panaikintos, santykiai pagerinti.

Transseksualinės operacijos

. "Mokslas ir gyvenimas" žurnalo skaitytojas A. Vaišnoras iš Utenos klausia: "1967 m. 'Šviesos' žurnalo I nr. dr. A. Petrika straipsnyje "Vyras ar moteris" rašo, kad Johns Hopkinso universiteto ligoninėje oficialiai pradedamos daryti operacijos vyro ir moters lyčiai pakeisti. Tuo pradeda domėtis ir kitos ligoninės... Prašau plačiau parašyti, kokią tai turi mokslinę ir praktinę reikšmę."

Iš transseksualinių operacijų, kaip ir iš kitų selektyvinių operacijų, mokslinė nauda didelė. Iš jų, ir pacientų ligos istorijos, mokosi ne tik chirurgai, bet ir kiti medicinos mokslo specialistai: psichiatrai, psichologai, psichoanalistai, endrokrinologai, neurologai, urologai, internistai, ginekologai, obstetristai ir kt. Daugelis fizinių ligų turi psichinį atspalvį. Yra net medicinos specialybė psichosomatika, kuri daug dėmesio kreipia į ligonio psichinę būklę kaip ligos priežastį.

Visuomenės naudos požiūriu, transseksualija, rodos, kaip ir nereikalinga, jog tai laiko ir pastangų eikvojimas, kai operuojami daugiausia psichiniai iškrypėliai (anatominiu požiūriu jie visai normalūs). Tačiau jų padėties istorija, ar psichinė būklė, gydytojams kartais įdomi ir pamokanti. Įgytas žinias galima pavartoti ir geriems tikslams.

Praktinė nauda — grynai asmeninė. Kai pacientas, kuris jaučiasi "ne savo kailyje," pakreipiamas į sklandesnes vėžes, tuomi jam padedama.

Dr. A. Petrika

MŪSŲ BIČIULĖ

Apie Vokietijos Demokratinę Respubliką (Ryt. Vokietiją)

Vokietijos Demokratinė Respublika (VDR) — turizmo šalis. Ne taip seniai VDR kelionių biuras paskelbė įdomius skaičius. Šią pirmąją socialistinę valstybę, susikūrusią vokiečių žemėje jau aplankė daugiau, kaip milijonas Tarybų Sąjungos piliečių. Vien 1965-68 metais čia lankėsi daugiau, kaip 300,000 tarybinių piliečių. O kiek jų tarpe Lietuvos atstovų..., deja, šito skaičiaus niekas dar viešai nėra paskelbęs. Ir be reikalo... Bet iš savo asmeninės patirties galiu pasakyti, kad tikrai nemažas skaičius. Pavyzdžiui, vienos kelionės po VDR metu mūsų grupė atsitiktinai Erfurte susitiko su kt. Tarybų Lietuvos kultūros darbuotojų grupe. O gi kitąsyk... žinomame "Berolinos" viešbutyje Berlyne — susitikome net iš karto su dviem turistų grupėmis iš Lietuvos.

Šaunus bendradarbiavimas

Ir nieko nuostabaus. Mūsų bičiuliu — VDR, jo ekonomikos, žemės ūkio, kultūros pasiekimais domisi Tarybų Lietuvos gyventojai. Tapo gražia tradicija: statybininkai važiuoja į svečius pas statybininkus. Gydytojai į kasmet Veimare ruošiamas "terapeutų dienas", žemdirbiai—į svečius pas VDR žemdirbius.

O kokia graži draugystė užsimezgė tarp dviejų miestų — Vilniaus ir Erfurto. Pavyzdžiui, Lazdynų rajone atsirado net Erfurto gatvė, o kaip neseniai sužinojome iš Vilniuje apsilankiusių erfurtiečių — Erfurte statomas moderniškas viešbutis "Vilnius".

O koks gražus apsikeitimas kultūros vertybėmis vyksta pastaraisiais metais tarp VDR ir mūsų respublikos. Dailininkai, rašytojai, meno kolektyvai važinėja vieni pas kitus į svečius, dalijasi savo kūrybinio darbo paslaptimis ir patirtimi.

Knygos pasirodymas

Visi šie gražūs tautų draugystės pasireiškimai tik skatina mūsų tarpe domėjimąsi mūsų draugiškuoju kaimynu — VDR. Kiekviena žinutė, straipsnis, apybraiža apie VDR, pasirodanti mūsų spaudoje, mielai sakitoma. Dėl to, suprantama, kad daug metų gyvenančio VDR ir rašančio "Tiesoje" apie VDR gyvenimą žurnalisto Leono Stepanausko knygos "Vokietijos Demokratinė Respublika" pasirodymas, VDR bičiuliams Lietuvoje (o jų skaičius pas mus auga kone geometrine progresija) buvo tikrai maloni staigmena.

Knygos tikslas supažindinti plačiuosius mūsų skaitytojų sluoksnius (pirmojoje eilėje, tur būt, būsimuosius turistus) su VDR — su jos žmonėmis, su krašto ekonomika, žemės ūkiu, kultūra. Mes sužinome daug įdomių, reikšmingų faktų iš VDR gyvenimo.

Didžiulis progresas

Toli gražu, ne visi žino, kad Rytinėje Vokietijos dalyje buvo sunaikinta 70% mašinų gamybos įmonių, 30% visų energetinių pajėgumų. Dėl to Rytinėje Vokietijos dalyje tuoj po karo stigo daugelio pramonės šakų. Pokario metais ne tik rikiuotėn sugrąžintos ir išplėstos karo audros sugriautos gamyklos, bet ir sukurta nemažai naujų gamyklų. Šituo turi progos įsitikinti ir turistai. Neatsitiktinai į turistinės kelionės po VDR paprastai įtraukiamas Eizenhiuto miestas. Tai modernus, pokario metais išaugęs miestas, kur įsikūręs stambus metalurgijos kombinatas. Kas iš besidominčiųjų VDR nėra girdėjęs apie chemijos, rusvosios anglies perdirbimo ir energetikos bazę "Švarce pumpe", apie chemijos kombinatą "Loina" netoli Halės. Vien tik Berlyne veikia 74 chemijos įmonės.

Nemažai ir šio krašto žemės ūkio pasiekimai. Agrarinės reformas rezultate daugiau kaip 3 milijonai hektarų žemės atiteko jos tikriesiems šeimininkams. Autorius pateikia įdomius faktus iš krašto žemės ūkio ekonomikos — krašto žemės ūkyje dirba tiė 13.7 procento respublikos gyventojų, tačiau gamyba taip suintensyvinta, jog jie svarbiausiais žemės ūkio produktais beveik visiškai aprūpina savo šalį. Vienas žemdirbys pagamina produktų 17-kai gyventojų.

Kultūros suklestėjimas

Pateikdamas nemažai įdomių skaičių ir faktų, autorius pabrėžia, kad "socialistinėje vokiečių valstybėje kultūra tapo kasdieniniu visu darbo žmonių poreikiu." Pvz., per metus VDR muziejus aplanko 17 milijonų žiūrovų (tolygų respublikos gyventojų skaičiui). Tik gaila, kad autorius nepažymi, ar į šį skaičių įeina ir turistai — ar tik krašto gyventojai? Kas ten bebūtų, bet tai yra nepaprastas krašto kultūrinio gyvenimo intensyvumo rodiklis. Ypač, jeigu dar prisiminsime, kad pasak VDR spaudą — muziejuose pabuvojo daugiau žmonių, negu stadionuose ir sporto salėse. O juk vokiečiai nuo seno dideli sporto mėgėjai. Tačiau, matyti, VDR muziejams čia ruošiamų ekspozicijų įvairumu ir turiningumu pavyko nukonkuruoti sporto stadionus (!) Tur būt, nedaug pasaulio valstybių galėtų pasigirti tokiu kultūriniu reiškiniu.

Beje, vienas įdomiausių jų knygos skyrių, pašvęstų vokiečių ir lietuvių kultūriniam bendradarbiavimui, jo ištakoms ir nūdieniniams tautų draugystės pasireiškimams skirtos knygos skyrius pavadintas "Draugystės taku". Pridursime nuo savęs — kad autorius tikrai pasikuklino. Kaip matyti iš jo pateikiamų faktų ir skaičių — draugystės takas jau seniai virto keliu, plačiu keliu, kuris šakojasi dargi į visas puses.

Mūsų liaudies daina

Malonu paskaityti, kad lietuvių liaudies daina, kuri dar prieš kelis šimtmečius sudomino Herderį ir Getę, šiandien plačiai keliauja po jų gimtąjį kraštą, sužadina plačiose liaudies masėse pagarbą, meilę Lietuvai, lietuvių kultūrai. Šiltai, su dideliu pasisekimu čia praėjo mūsų meno kolektyvų pasirodymai. VDR Leidyklos išleido daugelio mūsų rašytojų knygas. Tikrai nemažai įdomių ir vertingų faktų pateikia autorius. O vis dėlto... šitos knygos skyrius galėjo būti dar daugų, istorinės tautų draugiau prisodrintas reikšmingystės faktų. Pavyzdžiui, autorius mini Getės žavėjimąsi lietuvių liaudies dainomis. O kodėl šia proga nepaminėti, kad Getė lietuvių liaudies dainą "Aš atsisakau savo močiutei" panaudojo savo dramoj "Žvejė"? Įdomu skaitytojams būtų taipgi sužinoti, kad ne tik Herderis ir Getė, bet ir poetas Adalbertas Šamiso labai žavėjosi lietuvių liaudies dainomis. Jis net yra sukūręs eilėraščių lietuvių liaudies dainų temomis. Autorius mini pirmosios lietuvių kalbos gramatikos autorių A. Šleicherį. Manau skaitytojams būtų taipgi įdomu sužinoti, kad šis didysis lietuvių tautos draugas gimęs Jenoje.

Tai sveikintinas reiškinys

Kaip matyti iš knygos pavadinimo, ji buvo autoriaus sumanyta, kaip informacinis — pažindinis leidinys. Bet džiugu pažymėti, kad pačiame kūrybos procese su knyga įvyko gana maloni metamorfozė—tema praplėtė sumanymo rėmus. Ir L. Stepanausko knyga iš leidinio—turinčio tik pažintinės reikšmės, peraugo į įdomią ir reikšmingą knygą apie VDR ir mūsų respublikos žmonių bendradarbiavimą, apie kultūrų ir tautų draugystę.

L. Stepanausko knyga "Vokietijos Demokratinė Respublika", pasirodymas yra sveikintinas reiškinys. Tai tikrai įdomi ir reikalinga knyga, kuri padeda mums geriau pažinti ir suprasti mūsų kaimyną ir bičiulį — socialistinę Vokietiją.

J. Skliutauskas

Chicago. —Kunigas Johnson ir jo žmona rasti namuose užmušti. Liko trys mažyčiai vaikai našlaičiais.

VYTAUTAS MINIOTAS

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas (Balfas)

(Pabaiga)

Vytautas Kauneckas — kultūrinio fronto darbuotojas, verčia į lietuvių kalbą prancūzų, anglų, italų rašytojus. Verčia ir tarpininkauja žudikui Petrui Paltarokui. Pastarasis prisiminė, kad Jungtinėse Amerikos Valstijose, Niujorke, turi giminaitę Palminskaitę, kuri Amerikoje vadinasi Laip — Liepa. Ji jau lietuviškai nemoka. Todėl Paltarokas prašo Kauneckа parašyti jai laišką angliškai. Vertėjas tuoj pat patenkina buvusio bandito pageidavimą. Pagaliau Paltaroko adresas pakliūva Balfui. O kad Balfas žinotų, kokiam žmogui reikalinga pagalba ir nesudvejotų, V. Kauneckas paaiškina:

Petras gyvena ir dirba vpatingose sąlygose, jis atlieka bausmę, jam dar liko 6 metai".

Tokiam Balfas tikrai padės! Ir padėjo. Petras Paltarokas iš pataisos darbų įstaigos kartą Kauneckui su pasitenkinimu rašė apie Balfą:

"Manau verta pranešti, kad dovana gavau, o svarbiausia padėkoti. Gal būt, užsakovams neaišku, kas tai per adresas. Jeigu nori žinoti, tegu kreipiasi į Mariją Banionienę. Jos brolis taip pat drauge su mumis. Perduok šitiems geradariams (Balfui—V. M.) sveikinimus nuo Vinco Pupelio, Jono Steikūno, Balio Gajausko. Gal ir juos prisiminsiu".

Petro Paltaroko padėka ir jo paminėtų banditų prašymas per V. Kaunecką Balfą pasiekė.

Tuos Balfo šelpiamuosius nebe pagrindo pavadinau banditais. JAV pilietės Marijos Banionienės brolis Jonas Steikūnas buržuazinėje Lietuvoje turėjo stambų ūkį, buvo aršus smetoninio režimo rėmėjas. Jo nuodvmu 1941 metu birželi Vabu miške (Ukmergės apskritis. Balninku valsčius) buvo sušaudyti Antanas Latvis, Alfonsas Baranauskas, Antanas Jukneviičius, Ignas Karvelis, Liudvika Jukneviičienė, daug kitų tarybinių piliečių.

Vienaip ar kitaip žmonių kraujo suteptos ir kitų Paltaroko laiške paminėtų prašytojų rankos.

Kodėl tarp žudikų ir Balfo tarpininkauja Keziai, Šnarienė? Vienus riša giminystės saitai, kiti suklaidinti buržuazinės propagandos. O kodėl tarpininku, ir ne tik tarpininku, tapo vertėjas Vytautas Kauneckas? Pernai jis pasakojo:

"Aš palaikau ryšius su bausme atliekančiu Paltaroku, kuris man padarė daug gero. Todėl aš dabar ir išpildau atskirus jo prašymus. Paltarokas rašo man laiškus savo pusseseriai, gyvenančiai JAV. Aš juos nukreipiu pagal adresą. Aš humanistas, ir visi mano veiksmai humaniški."

Ar jau tikrai toks humanistas Vytautas Kauneckis? O juk 1947 metais jis buvo susirišęs su nacionalistiniu pogrindžiu ir kovojo prieš Tarybų valdžią. Teatlikęs pusę bausmės už antitarybinę veiklą, Vytautas Kauneckas buvo paleistas.

Vadinasi, žmogui, kuris vadina save humanistu, malonu padėti Petrui Paltarokui ir į jį panašiems, kurie pirmaisiais hitlerinės okupacijos metais ir po karo žudė vaikus, moteris, senukus. Neseniai buvau susitikęs Joną Steikūną, Petrą Paltaroką. Šie žudikai vis tebežiūri į mišką, kupini neapykantos Tarybų valdžiai, dabartinei Lietuvai, jos jaunimui. Duok jiems šiandien į rankas ginklą, ir jie nedvejodami pakartos Panerius, Pirčiupį, IX fortą.

— — —

Šitokia Balfo istorija. Tokie jo vadovai, kurie jam vadovavo ir vadovauja, kurie tarnavo ir tarnauja JAV imperialistams, gyvena iš iu doleriu ir iš Amerikos lietuvių išviliotų aukų. Tiek apie tuos tarpininkus, kurie, to norėdami ar nenorėdami, virto Balfo ir tuo pačiu JAV žvalgybos patikėtiniais. Tiek apie tuos, kurių nusikaltimais baisėsis kartu kartos ir kuriuos dabar imperializmo tarnai taip remia.

Jeigu į jus iš JAV kreipsis Balfas ir siūlvs kvšį, būkite atsargūs! Žinokite, tai priešo ranka!

Baldai mažiesiems

Naujus baldus vaikų darželiams sukūrė Vilniaus baldų eksperimentinio konstruktorių biuro specialistai. Juos projektuojant, atsižvelgta į pedagogų ir gydytojų rekomendacijas.

Baldai gražūs ir patogūs. Universalios sekcijos žaislams ir gamtos kampeliams gali būti naudojamos įvairaus amžiaus vaikams.

Į vaikiškų baldų komplektą įeina taip pat dviejų aukštų lovutės, kurias lengva paversti spintelėmis patalynei, "kalneliai" čiuožimui, sūpuoklės, švediškos stendės ir kiti įrengimai žaidimams. Dirbiniai padengti įvairių spalvų plastikais ir emalėmis. Dėl to jie yra higieniškesni.

Nauji baldai taip pat sukurti vaikų lopšeliams.

Komplektuose numatyti patogūs baldai aptarnaujančiam personalui. Naujus gaminius vaikų darželiams ir lopšeliams pradeda gaminti Mažeikių baldų fabrikas.

INŽ. GABRĖNAS

Žmogus ir kosmosas

Tokią plačią temą kaip **žmogus ir kosmosas** neįmanoma trumpam straipsnyje nuodugniai apibūdinti. Tačiau bandysiu trumpai pabrėžti: kokia silpnutėlė žmogaus jėga prieš gamtos jėgas, ir koks jis nereikšmingas visatoje iš fiziško atžvilgio, bet koks jis yra milžinas iš protiško taškaregio; kiek kainuoja tyrinėti visatą, o kiek karai kainuoja; kodėl žmogus su žmogum negali taikiai sugyventi, ir taikiai gyvendamas ką gali nuveikti.

Kadangi laikas yra be pradžios ir pabaigos, erdvė yra beribinė, žvaigždžių, planetų ir kitokių visatos kūnų kiekis irgi beribinis, tai atrodo, kad žmogus, šios planetos mažytis vabalėlis, turėtų pasitenkinti tik šios planetos nuodugnesniu ištyrimu ir joje ištobulinimu palankesnių aplinkybių žmogaus gyvenimui, o nekišti nosies į kosmosą. Jei mūsų žemė tik maža dulkelytė visatoje, o žmogus tik mikroskopiškas mikrobas ant tos dulkelytės, tai kaingi jis drįsta ir sapnuoti apie užvaldymą **visatos!**

Poetas V. Ičius poemoj **įsiklausymas į kosmosą ir prigimtį,** tilpusioj "Laisvėje" vas. 21 d., posmuoja sekamai:

Na, ir kasgi jam . . .
įžiebė šitą svajonę?
Šį troškimą
valdyti visatą?
Iš kur ši beprotiška
proto klajonė?
Kas kur tiek
arogancijos matė?

Savo protu jis milžinas

Bet nežiūrint į žmogaus bejėgiškumą prieš gamtos jėgas, savo proto pajėgumu jis yra visatos **milžinas.** Jam lygios protingos būtybės iki šiol dar niekas nesurado. Šių metų liepos 20-tą žmogaus protas ir jo pastangos išsodino žmogų į Mėnulio paviršių, kuris randasi 250,000 angliškų mylių atstume nuo mūsų planetos. Bet ir tas žygis (iki šiol didžiausias žmonijos istorijoje) tėra peršokimas per poros žingsnių pločio ravą, palyginant jį su pasiekimu kitų žvaigždžių ar planetu.

Kelionė į Mėnuli buvo labai pavojinga. Ten absoliutė tuštuma, ten nėra nei oro, nei vandens. Ten jokiai gyvybei, kokia mes žinome Žemėje, neimanoma egzistuoti. Bet žmogaus protas ir išradingumas visa tai nugalėjo.

Apie Apollo 11

Ne pro šalį būtų keletas faktų paminėti ir apie erdvėlaivį Apollo 11 ir apie jo kelionę į Mėnulį.

Erdvėlaivis Apollo 11 gal bus vienas iš sudėtingiausių pabuklų, ką žmogus yra sukūręs. Jis yra proto produktas ne tik gabiausių mokslinčių pasaulyje, bet ir visos mūsų šalies technikos ir industrijos jėgų. Aukščiausias pastatas tame komplekse, kur erdvėlaivis buvo statomas, yra 525 pėdų aukščio. Jame daugiau plieno nei didžiausiame kariniame laive arba New Yorko Empire State pastate.

Apollo 11 erdvėlaivis sveria virš 7.500.000 svarų. Jo aukštis 365 pėdos, o jo diametras 33 pėdų žemutinėje jo dalyje. Tik pačioje viršūnėje jis susmailėja.

Nuo žemės traukimo jam atsiplėšti reikalinga 160,-000,000 arklių jėgos. Nuo žemės atsiplėšiant jo motorai veikia trimis stadijomis: pirmojoj stadijoj penki motorai, antrojoj irgi penki, o trečiojoj jau tik vienas.

Apollo 11 motorų kuras sveria 6,357,000 svarų. Pirmosios stadijos motorų veiklos kuras susideda iš paprasto kerosino ir į skystį suspausto deguonies (oxygen). Skysto deguonies kuras turi būt 297 laipsnių žemiau nulio. Antrosios ir trečiosios stadijos kuras jau tik skystas deguonis ir vandenilis (hydrogen) labai žemoj temperatūroj.

Pirmos stadijos motorai veikia dvi ir pusę minutės (150 sekundžių) ir sudegina kuro po 15 tonų kas sekundė. Tas atplėšia erdvėlaivį nuo žemės paviršiaus gravitacijos.

Pirmojoj stadijoj erdvėlaivis pakyla 36 angliškas mylias nuo žemės paviršiaus. Jis pradeda kilti labai lėtai, bet kai jis pasiekia 36 mylių aukštį, jo kilimo greitis padidėja iki 6,000 mylių į valandą. Pirmojoj stadijoj sudega 138 pėdos jo ilgio — žemutinė jo dalis. Likę nesudegę nuodeguliai atsijungia nuo erdvėlaivio ir dingsta atmosferoj. Dabar erdvėlaivio ilgis jau tik 227 pėdų.

Po dvejų ir pusės minutės skridimo antrosios stadijos penki motorai pradeda veikti. Jie vartoja kurą, susidedanti iš skysto oxygeno ir hydrogeno. Jie veikia šešias ir pusę minutės (390 sekundžiu). Jie tesudegina jau tik vieną toną kuro į sekundę, todėl, kad 36 mylių aukštyje žemės gravitacija jau daug silpnesnė ir nebereikia tiek daug jėgos, kad nuo jos atsiplėšus.

Antrojoj stadijoj erdvėlaivis pasiekia jau 108 mylių aukšti nuo žemės paviršiaus ir daro 17,400 mylių i valanda. Antrojoj stadijoj dar sudega 81 pėdos dalis. Likusi dalis, 146 pėdu ilgio ir jau tik 22 pėdu diametro, pradeda linkti i žemės orbitą.

Trečioji stadija

Trečioji stadija teturi jau tik vieną motorą. Jis pradeda veikti tik tada, kai kai antrosios stadijos nuodeguliai atsijungia nuo erdvėlaivio.

Tas motoras veikia dvi minutes iki įstato erdvėlaivį į tikrąją žemės orbitą ir 17,-400 mylių į valandą greičiu skrieja apie žemę. Šį skriejimą astronautai vadina "parking," todėl, kad erdvėlaivis amžinai skristų apie žemės kamuolį ir, kaip Mėnulis, būtų jos palydovas, jei jį ten paliktų ramybėj. Bet po tam tikro laiko erdvėlaiviui ir čia neduoda ramybės. Rodos, nuo žemės radijo bangomis duota komanda užveda motorą antru kartu (jis nesudega kaip pirmųjų dviejų stadijų motorai) ir jis vėl veikia 6 minutes. Po antru kartu motoro purkštelėjimo erdvėlaivis nuo 17,400 mylių į valandą pasiekia 24,900 mylių greitį į valandą, išsineria iš žemės orbitos ir tiesia linija skrenda i Mėnulį. Bet ir trečioj stadijoj erdvėlaivio dalis (22 pėdų diametro ir 58 pėdų ilgio) sudega. Jau tik 88 pėdų jo ilgio skrenda i Mėnulį.

Bet šioje likusioje erdvėlaivio dalyje randasi svarbiausios jo dalys: command modulus, dalis, kur astronautai savo kelionės metu gyvena ir kur randasi jų visi instrumentai; Service modulus, kuri, pas Mėnuli nuskridus, "parkins" Mėnulio orbitoj ir iš kurios astronautai nusileis i Mėnuli, ir Luna modulus, kuriai atsijungus nuo Service modulus, astronautai iš Mėnulio orbitos (70 mylių nuo Mėnulio paviršiaus) nusileis i Mėnuli ir atlike savo darba, grįš iaia atgal.

(Erdvėlaivio Apollo 11 Service Modulus buvo pavadintas "Columbia" ir Luna Modulus — "Eagle.")

Apie pačią kelionę

Tai tiek apie Apollo 11. Dabar apie pačią kelionę. Kaip jau pirma minėjau, kelionė buvo labai pavojinga —ypač per išsijungimą ir susijungimą erdvėje ir Command Modulo grįžimą į žemės paviršių.

Liepos 16-tą iš Cape Kennedy Apollo 11 9:32 v. ryto pakilo į erdvę. Liepos 20-tos ankstyvą popietę Luna Modulus atsijungė nuo Service Modulus ir su dviem astronautais — Armstrong ir Aldrin — nusileido į Mėnuli vietoje, vadinamoje **Sea of Tranquility** (Ramybės jūroje). Jie ten ismeigė stiebą su Jungt. Valstijų vėliava; įsodino keletą instrumentų, su kurių pagalba buvo tikėtasi nuo žemės paviršiaus radijo bangomis tiksliau tyrinėti Mėnuli. Jie ten prisirinko porą dėžių Mėnulio akmenų (ant žemės 81 svarą, o ant Mėnulio tik 13 svarų, nes Mėnulio gravitacija yra tik viena šeštoji dalis žemės gravitacijos); pasikabino porą gniužčių Mėnulio žemės ir, ten pagyvenę apie 22 valandas, grįžo pas Service Modula Mėnulio orbitoje, kurioje trečias astronautas (Collins) "parkino." Jie ten susijungė su Service Modulus (Columbia) su savo grobiu persėdo i Columbia; išmetė "Eagle," kuris juos nuleido į Mėnuli ir pradėjo kelione žemės link.

Po triju dienu kelionės beribinė erdvė, liepos 24 d. mūsų laiku, dar tik aušant Hawaii laiku, jau tik vienas Command, 12 pėdų ilgio nykštukas, (ice cream cone pavidalo), pūkštelėjo į Pacifiko vandenyną, 1,100 mylių į pietvakarius nuo Honolulu, Hawaii.

Pavojingiausia kelionės dalis

Ta paskutinė kelionės dalis bene buvo pavojingiausia. Didžiuma meteorų žemės nepasiekia. Jie sudega nuo trynimosi tirštoje mūsų žemės atmosferoje. Erdvėlaivis irgi buvo toje pačioje padėtyje. Jis įkaito net iki 5,000 laipsnių. Tik gera izoliacija jį ir astronautus teišgelbėjo. Galutinai jis parašiutais nusileido į vandenyną gerokai apsvilęs. Iš ten ji helikopteriai, karo laivai ir tobuliausia Jungtinių Valstijų laivyno jėga sėkmingai užgriebė.

Taip ir baigėsi kelionė liepos 24-tą 12:51 po pietų.

Ką gi iie parsivežė iš Mėnulio? Kaip jau pirmiau minėjau, jie parsivežė 81 svara akmenu, porą gniužčiu Mėnulio žemės ir Mėnulio dulkių ant jų drabužių. Dabar būkštaujama, kad gal jie parsivežė nuo Mėnulio kokių ten nuodingų bakterijų kurios gali užkrėsti visą mūsų planetą.

Sunku tas įsivaizduoti, kadangi Mėnulyje aplinkybės nepalankios jokiai gyvybei. Tačiau, kaip yra sakoma, atsarga gėdos nedaro; o, suprantama, rūpestis apsaugoti mūsų planetą nuo realių arba įsivaizduotų pavojų yra gera publikacija.

Kiek kainavo

"Kiek tas Mėnulio projektas kainavo? Amerikos žmonės klausia.

Atsakymas: "Per praeitą dešimtmetį Mėnulio pasiekimo projektas kainavo $24.000,000,000."

Bet jei amerikiečiai per vienerius metus prageria 19 biljonų dol., prarūko 9 bilijonus, moterys išteplioja ant savo jau ir taip gražių veidelių trijų bilijonu vertės kosmetiku, tai Mėnulio pasiekimas nėra jau taip perbrangus. O jei atsižvelgsime į pernykšti militarini biudžetą, kuris siekė net 82 bilijonus dolerių, tai kelionė į Mėnulį buvo visgi pigi!

Respublikinės premijos kandidatai

D. Banionis scenoje ir ekrane

—Esu teatro aktorius. Savo darbą kine laikau pripuolamu...

Donatas Banionis mėgsta tai pabrėžti. Savo ištikimybę teatro scenai jis ne kartą yra akcentavęs, atsakydamas į žurnalistų klausimus, kalbėdamasis su žiūrovais, savo talento gerbėjais, taip pat ir Lietuvos kinematografijos meistrų susitikime su pirmojo respublikinio kultūros darbuotojų suvažiavimo delegatais.

Išties, visa šio nuostabaus aktoriaus kūrybinė biografija — vaizdi tokios ištikimybės iliustracija. Dar daugiau, ištikimybės vienam, savam — Panevėžio, arba, kaip dažniausiai jį vadina. Miltinio teatrui. Po filmo "Niekas nenorėjo mirti" Banioniui buvo siūloma persikelti į Vilnių, Maskvą, kitus didmiesčius. Jis liko Panevėžyje...

D. Banionis laiko save aktorium nuo tos dienos, kai jam, tada penkiolikmečiui paaugliui, Miltinis be užuolankės pasiūlė drožti namo, — ne dėl talento stokos, bet dėl jaunumo. Po kelerių metų jaunuolis vėl pasibeldė į garsiojo režisieriaus kambario duris, ir jau liko teatro studijoje. Nuo to laiko jo sukurta daugiau kaip 80 vaidmenų... Tokių nepamirštamų, kaip Petro (A. Venclovos "Gimimo diena"), Davydovo (M. Šolochovo "Pakelta vėlėna"), Bekmano (V. Borcherto "Lauke, už durų"), Mebijaus (F. Diurenmato "Fizikai"), Lomeno (A. Milerio "Komivojažerio mirtis")...

Ir vis dėlto... Milijonai mūsų šalies ir užsienio žiūrovų žino D. Banionį visų pirma kaip kino artistą. Jis debiutavo ekrane 1958 metais, būdamas jau visiškai subrendęs, didelę sceninio darbo patirtį sukaupęs aktorius (tada jam buvo 34 metai). Pirmasis vaidmuo V. Žalakevičiaus filme "Adomas nori būti žmogumi," pati kino specifika gerokai nuvylė debiutantą. "Ta maišalynė filmavimo aikštelėje, nuolatinė baimė, kad išlįsi iš kadro, tas nervinantis pykšėjimas..." Anot paties D. Banionio, rimtas jo darbas kine prasidėjo filmu "Niekas nenorėjo mirti." Pridursime — ir rimtas pasisekimas. Už Vaitkaus vaidmenį Banionis gavo prizus Karlovy Varu festivalyje, Visasąjunginiame festivalyje ir, kaip didžiausias meistriškumo pripažinimas, jam buvo paskirta Valstybinė premija.

Dabar aktoriaus aktyve— 12 vaidmenų filmuose. Didžiausio atgarsio susilaukė paskutinysis — tarybinio žvalgo Ladeinikovo paveikslas juostoje "Ne sezono metas." Tur būt nėra reikalo plačiau apie jį pasakoti, — šį filmą neseniai visti matėme ir visi pamilome Banionio Ladeinikovą. Aktorius pats bene tiksliausiai atskleidė šios sėkmės priežastį: "Ladeinikove įžvelgiau visų pirma žmogų. Mane domino visa, kuo žmogus gyvena, ką veikia, galvoja, jaučia..."

Tiek scenoje, tiek ekrane D. Banionis toks betarpiškas, toks apčiuopiamai natūralus ir suprantamas kad, rašant apie jį, kažkaip nejauku vartoti žodį "vaidyba." Banionis nevaidina. Jis gyvena kiekvieno savo personažo gyvenimą ir kartu lieka pats savimi. Tur būt, čia ir slypi nuostabaus jo talento, jo meistriškumo paslaptis.

Kritika ir žiūrovas prideramai įvertino aktoriaus darbą. Štai, pernai "Sovetskaja kultūra" laikraščio skaitytojai pripažino Banionį 1968 metų geriausiu aktorium. Kritikai į klausimą, su kokiu aktorium jie norėtų susitikti ekrane šiemet, žymia dauguma atsakė: su Donatu Banioniu.

To mums visiems ilgai laukti neteks. Matysime šį plataus diapazono menininką TSRS - Italijos gamybos juostoje "Raudonoji palapinė," režisieriaus Kozincevo filme "Karalius Lyras," kiek vėliau—VDR "Defos" kino studijos filme, kuriame D. Banionis vaidins didįjį ispanų tapytoją Franciską Goją.

V. Petrauskas

KROKODILO AŠAROS

Guli ant kranto sotus krokodilas,
Patenkintas saulėje vartos ir šildos,
Jam dosnūs upės vandenys tylūs,
Jo norai, troškimai lengvai jam pildos.
Žiomenys platūs greit nutveria kąsnį,
Vikriai jis irias uodegos mojais,
Gamta sukūrė jį pranašesnį,
Tad privalo jis būt aristokratas, herojus,
Gulbės stebi plėšrūną orų,
Seka šarvuotą jo kūną slidų,
Jisai prieš jas pasirodyti nori,
Plunksnu skaistumo josioms pavydi.
Todėl prigludęs nuolankiai guli
Ir gausiai ašaras žiaunomis lieja,
Apgailestauja neteisybę didžiule,
Kad silpnuosius žemėj skriaudžia stiprieji.
Ir kol himnus jam gieda papūgos paikos,
Kol uoliai nutylimos gudrios jo pinklės,
Kol savižudiškai išjuokiamas protavimas sveikas,
Krokodilo ašaros galingas bus ginklas.

V. Ičius

Miami Fla.

Pastaruoju laiku pas mus Lietuvių Socialio Klubo pastogėje įvyko visokių kurjozų. Rugpiūčio mėnesiniame susirinkime kai kurie nariai autoritetiškai pranešė, kad atostogaudamas šiaurėje mirė geras klubo narys J. Fenenko. Kaip tik tuo laikotarpiu mirė ir du kiti geri klubo nariai. Kadangi visi buvo laidojami šiaurėje, tai klubas pagarbai mirusiųjų ir išreiškimui užuojautos šeimoms nupirko "Laisvėje" ir "Vilnyje" gedulo vainikus. Praeitame klubo susirinkime sekretorei skaitant tarimų užrašus, kuriuose minimi mirusiųjų vardai, kiti nariai pareiškia: Tiesa, kad Martin Kazen ir George Bender mirė ir mes juos gerbiame ir gailimės dėl jų per ankstyvo pasitraukimo iš gyvųjų tarpo. Bet draugas J. Fenenko sveikas ir drūtas kaip ąžuolas, o jūs jį jau laidojote. "Na, tai va, sakau, tau boba ir devintinės."

Klubo narys V. J. Stankus, iš amato plaukų kirpėjas, labai nusiminęs. Jis per ilgus metus buvo "Laisvės" korespondentas, kovotojas už kirpėjų reikalus, visada aprašė kirpėjų kovų eigą ir daug ko kito. Dabar jis jau senukas, bet vis dar ši bei tą parašo. Jis klube, juokaudamas su kitais nariais apie gyvenime turėtus įvykius, vieną iš tų įvykių prisiminė, kuris atrodė gana juokingas, tai yra, kai jis kada tai seniai ėjo į šermeninę atiduoti paskutinę pagarbą žydų tautybės mirusiam kaimynui. Kadangi visi lankytojai buvo žydų tautybės ir visi eidami į šermeninę dėjosi jarmulkas ant galvos, o mūsų Vincas nuosavos neturėjo, tai prieangyje ant staliuko pamatęs gulinčią kieno jarmulką, užsimovė ant galvos ir nuėjo prie mirusio draugo. Sugrįžęs atgal rado jarmulkos ieškantį ir jau beveik kaltinantį mūsų Vincą jos pavogime. Drg. Stankus, dėl humoro, parašė tą incidentą į "Laisvę." Redakcijai, matomai, pasirodė, kad tas kvepia antisemitizmu, ir atsisakė tą kasdienybės įvykėlį į "Laisvę" talpinti. Senukas aukštosios politikos ir filosofijos nesuprasdamas, liko giliai įsižeidęs. Sako, man šiemet sukanka 85 metai. Buvau pasirengęs pasiųsti "Laisvei" $85 dovanų, dabar nei surūdijusio cento negaus. "Tai va tau, boba, ir vėl devintinės."

Bet, draugai, nemanykite, kad pas mus jau viskas aukštyn kojom virsta. Mes daug ko ir gražaus turėjom. Kalbamu laikotarpiu geras mūsų klubo ir choro darbuotojas J. Birštonas kilmingai atšventė savo gimtadienį. Marie Koch, klubo svečių priėmėja, irgi atšventė savo gimtadienį. Amžini klubo nariai ir darbuotojai Margareta ir Alex. Walley atšventė jau net 50-metinę savo vedybų sukaktį.

O va tik ką įvyko bendras spaudos paramai parengimas su pietumis ir koncertine programa. Parengimas buvo pasekmingas, bet galėjo būti daug pasekmingesnis. Jo pasekmes, tikiu, raportuos rengimo komisija.

Rugsėjo 21 dieną įvyko rugsėjo mėnesyje gimusių klubo narių bendras gimtadienių minėjimas. Valgių ir vaišių buvo apsčiai. Choro nariai padainavo "Ilgiausių Metų" ir dar kai ką, bet toast-masteriai per neapsižiūrėjimą išsiuntė į sceną jauną mergaitę, pianistę, skambinti solo. Mergaitė skambino. Publika valgė ir ūžė, ir ką ji skambino, visai negirdėjo. Mergaitė grįžo prie stalo pas tėvus apsiašarojusi. Kalti tvarkytojai už pasiuntimą jos ne laiku, bet dar kaltesnė yra mūsų publika už bedrausmį elgesį.

Dabar, LLD kuopa rengiasi prie metinio bazaro, tai irgi spaudos naudai. Bazaras įvyks lapkričio mėnesyje.

Padėkų dienoje klubas duos savo nariams veltui pietus, ir su ta diena šokiams orkestras pradės groti ir gros per visą žieminį sezoną.

S. Zavis

Providence, R. I.

Paskutinė vasaros rožė

Sekmadienis, rugsėjo 14-a diena graži, saulėta. Susėdę į automobilius važiuojame per laukus ir miškus Worcesterio link į Olympia parką į "Laisvės" piknikį. Kelias 146 lygus, tiesus, maža trafiko.

Ir štai už valandos ir kiek daugiau laiko privažiavom pikniko sodą. Užsimokėję įžangą einam tolyn, tarp žaliuojančių medžių ir kiek likusių gėlynų, kurių tarpe matėsi vienintėlė rožė. Prie salės susitinkam daug senų draugų ir pažįstamų. Vieni pietauja, šnekučiuojas, kiti vaikštinėja po sodą, kurį puošia gražus ežeras, erdvinga svetainė ir valgykla.

Gaspadinės prie valgių, nors sušilusios, visus maloniai aptarnavo, o tvarkos vedėja M. Sukackienė kiekvieną mato, į kiekvieną prakalba ir maloniai pasveikina. Tai nenuilstanti, darbšti moteris, kuri yra pasišventus dirbti progresyvį darbą progresyvės spaudos naudai.

Turėjau progą susitikti su žurnalistu Albertu Laurinčiuku ir keliais Tarybų Sąjungos svečiais kurių laivas buvo apsistojęs Cape Cod prieplaukoje.

Kalbų ir dainų programa prasidėjo apie ketvirtą valandą popiet. Negalėjau išklausyt, turėjom grįžt į namus pirma, negu nakties tamsa užviešpataus, nes mano šoferis prie tamsos nėra dar gerai pratęs mašiną vairuot. Buvo gaila apleist pirm laiko Olympia parką, tą paskutinę vasaros rožę, tą paskutinį vasaros sezono pikniką ir tą lietuvišką dainą, kuri yra man prie širdies.

Išaiškino

Keli čia gimę jaunuoliai, susėdę prie stalo, diskusuoja, ką reiškia žodis "artistas" lietuvių kalboje.

Atsiranda vienas dipukas ir sako: "Čia viskas aišku, kaip ant delno. Žodis "artistas" lietuvių kalboje galima išreikšti keliais žodžiais. Galima sakyti: dailininkas, tapytojas, piešėjas, teptuorius arba, trumpai pasakius, peckelis.

Bronius S.

Philadelphia, Pa.

Klupčiojo prieš Izraelio premjerę

Rugsėjo 24 d. į šį Laisvės Varpo miestą atsibaladojo Izraelio valstybės premjerė Golda Meir prašyti pas amerikiečius daugiau karinės paramos kovai prieš arabus. Tai jau gerai senstelėjusi moteriškė. Bet atrodo gerai prasilavinusi diplomatijoje ir drąsi, iškalbi, apsukri savo šalies siekiams.

Šią žydų valstybėlės atstovę tarptautiniame aerouoste pasitiko aukštieji valdančiosios klasės tūzai, tupčiodami su išskėstomis rankomis, kaip prieš gerbiamiausią karalienę. Šiame viešnios priimtuvių kermošiui partijų politika buvo užmiršta. Tiek miesto majoras J. Tate, demokratas, tiek Penn. valstijos gubernatorius R. Shafer, republikonas, abudu nuolankiai ją glamonėjo. Už ką? Nagi už ištikimai palaikymą Amerikos militarines tvirtoves prieš arabų šalis. Jeigu Izraelis būtų ne Amerikos marionetė, tada ir ši moteriškė Golda Meir jiems būtų nereikalinga. O dabar į padanges keliama.

Sekamą dieną Nepriklausomybės aikštėje buvo suruostos premjerei prakalbos. Bulvarinė spauda rašo, būk tai buvo susibūrę 20,000 klausovų. Meluoja, toje aikštėje nesusibūrė nei penkių tūkstančių.

Kuomet Mrs. Golda Meir kalbėjo, tai arabai universitetų studentai ir eiliniai demonstratyviai kėlė protestą prieš žydų avantiūrą, su įvairiais šūkiais. Tačiau neilgam. Vienas žydų provokatorius atbėgęs kirto kumščiu per burną arabui demonstrantų vadui. Tuomet įsimaišė policija ir išvaikė demonstraciją. Tokiu elgesiu policija parodė savo vienpusiškumą Izraeliui.

Leonora

Miami, Fla.

Reiškiame viešą padėką Marie ir John Koch už jų didelį rūpestį, kad padėjo persikelti iš Boston, Mass., į Floridą, o dabar jau naują namelį įsikurti. Ne visada galima rasti tokius gerus draugus, kurie gali ir su malonumu tau pataria ir pagelbsti padaryti, kas reikalinga.

Ne ilgų metų pažintis, o atrodo tartum kartu užaugę. Kaip netikėtai gali sutikti malonius draugus. Pirmą kartą susitikome juos pas draugus Niaurus, antrą kartą jau Floridoje 1966 m. Nors mes gyvenime turėjome daug gerų draugų, bet persikėlus į kitą valstiją yra sunkiau susitvarkyti be draugų pagalbos. Jų pagalba buvo mums reikalinga.

Kiek žinoma, Marie ir John Koch yra visų gerbiami kaip Floridoje, Detroite, taip pat Worcester ir Lowell, Mass.

Tariame nuoširdų ačiū jums, malonūs draugai.

Mary ir Frank Kvietkas
No. Miami Beach, Fla.

Pranešimas

PHILADELPHIA, PA.

LLD 10 kuopos susirinkimas įvyks 11 dieną spalio (October), 2 val. popietų, toj pačioj salėj.

Visi nariai kviečiami į šį svarbų susirinkimą, nes parengimų komisija išduos raportą iš praėjusio sekmingo parengimo, ir pasikalbėsime apie kuopos tolimesnę veiklą.

Valdyba

Specialiai "Laisvei"

Įdomi kelionė po Lietuvą

Literatūros muziejus savo lankytojams vėl surengė gana įdomią ekskursiją.

Rugpiūčio 22 d. 8 val. prie Literatūros muziejaus lūkuriavo nemažas būrelis. Visi su pakilia nuotaika laukė pasirodant autobuso. Maršrutas — įdomus, turiningas. Ekskursijos vadovai gana išsamiai papasakojo apie kiekvieną pravažiuojančią vietą.

Važiavo autobusas su ekskursantų grupe Utenos link. Pravažiavom Karmėlavos piliakalnį, Jonavą — A. Churgino tėviškę, Pagelažius — profesoriaus P. Galaunės gimtinę. Šioje apylinkėje Panaterių kaime gimė rašytojas Petras Vaičiūnas, savo laiku Kauno Dramos teatrui veikalų teikėjas.

Deltuva — Lietuvos kunigaikščių sostinė. Prie Deltuvos 1812 metais, pasakoja vienas iš vadovų, vykę didelės kautynės tarp Napoleono ir rusų armijų.

Ukmergė — labai išaugęs naujom statybom miestas.

Važiuojant į Uteną užsukom į Klevėnų kaimą pas kolūkietį A. Pakalnį, kuris įrengė visuomeninį etnografinį muziejų. Pravažiavom pro Tauragnus, kur gimė rašytojas Teofilis Tilvytis. Pasiekėm Leliūnus, Aluntą. Šiose apylinkėse yra gimę įžymūs Lietuvos žmonės: A. Baltakis, Juozas Karosas, solistas Gutauskas, Steponas Graužinis.

Utena — jau gana didelis miestas. Prie Antaliepės pažabota Šventoji, čia ir išaugo elektrinė, veikia Žemės ūkio technikumas.

Vaižuojant pro Daugailius stebėjom Daugailių piliakalnį. Toliau per Dusetas pro Sartų ežerą nuvykom į Pasriegę — kalbininko Kazimiero Būgos tėviškę — memorialinę sodybą. Netoli nuo čia Rakėnų kaimas — kompozitoriaus Juozo Gruodžio tėviškė. Aplankėme jam pastatytą paminklą.

Iš čia kalnuotais miškingais ir ežerais nusagstytais laukais traukėm Stelmužės link. Pravažiavom Antazavę. Pakelėje matėme gražiausius ežerus: Zalvės, Duburą, Duburaitį, Čičirio, kurio plotas 650 hektarų, ilgis 11 kilometrų, gilumas 42 metrai, Kiminų, Avilių, Imbradą ir kitus ežerus. Pasiekėm Stelmužę su augančiu čia 2,000 metų senumo ąžuolu. Maža Stelmužės XII amžiuje statyta medinė, nutašytų rąstų bažnytėlė — architektūrinis paminklas ir liaudies meno muziejus.

Iš Stelmužės važiavom į Zarasus. Ant Zarasų ežero kranto stovi paminklas Marytei Melnikaitei. Aplankėm kapus, kur palaidotas gydytojas A. Bukantas.

Toliau važiavom Salako link. Salakas įsikūręs ant Luodžio ežero kranto. Įdomi Salako akmeninė bažnyčia su 70 metų aukščio bokštu.

Pravažiavom Dūkšto piliakalnį ir pilkapį. Pakeliui matėme Lamanšo ežerą — Šventosios upės pradžią. Užvažiavom į taip vadinamą Rojų, kur mokslininkui Hrebnickui pastatytas paminklas, o jo trobose įrengtas memorialinis muziejus.

Iš čia pasukom į Ignaliną. Aplink Ignaliną labai daug ežerų, vienas už kitą gražesnis—Davys, Davailis, Lušio ir t. t. Palušėje maža medinė bažnyčia ir varpinė, statyta 1760 metais — architektūrinis paminklas.

Važiavom per Kaltanėnus, pro Lakajų, Labanoro ežerus, per didelius miško masyvus. Pasiekėm Labanorą, o iš čia per Kurklius patraukėm per Ukmergę į Kauną.

K. Žakavičienė
Kaunas

Vatikane

1967 m. surašymo duomenimis Vatikane gyveno iš viso 733 gyventojai. Tačiau Vatikano pilietybę turi tik 419 žmonių: 27 kardinolai, 27 arkivyskupai ir prelatai, 12 vienuolių, 54 šveicarų gvardiečiai, 151 popiežiaus žandaras ir 148 civiliai.

Vatikano piliečiai nemoka nei mokesčių, nei muitų. Todėl maisto produktai, drabužiai, žaislai ir net vynas Vatikane pigesni, negu "užsienyje". t. y. Romoje. Kas tarnauja ir gyvena Vatikane, tas nemoka ir už butą. Net benzinas čia dukart pigesnis negu Italijoje, o policijos bauda už greičio viršijimą — dešimt kartų mažesnė.

Šio 0.44 kv. km. (44 ha.) užimančio miesto meras yra popiežius.

Laikraščio "Observatore romano" kaimynystėje yra viena iš įdomiausių ir didžiausių pasaulio spaustuvių "Poliglottą". Joje yra 40 įvairių abėcėlių šriftų. Praktiškai spaustuvė gali spausdinti bet kuria kalba.

Antrajame spaustuvės aukšte yra jos slaptasis skyrius. Čia spausdinami slapti popiežiaus pranešimai kurijoms, vyskupams ar užsienio valstybėms. Šio skyriaus raidžių rinkėjais yra geriausiai informuoti žmonės Vatikane. Kaip rašo Vakarų Vokietijos žurnalas "Spygel", šie žmonės žino tokių paslapčių, kurios išskils žymiai vėliau arba niekada.

CLEVELAND, OHIO

Šis paskutinis pakvietimas į mūsų Moterų Klubo linksmą pažmonį bei žaislų dieną su pietumis, kuris įvyks spalio 23 d., ketvirtadienį. Pirmą valanda bus pietūs duodami, o kas myli pažaist, gali ir anksčiau ateiti, nes svetainė bus atdara iš anksti ryto.

Taigi, mieli draugai ir draugės ir visi bičiuliai iš toli ir arti, esate kviečiami skaitlingai dalyvauti ir praleisti dieną linksmai.

Lauksime visų. Vieta: I. C. A. svetainė, 15901 St. Clair Avenue.

-:- -:- -:-

C. L. M. klubo susirinkimas įvyks spalio 10 d., pirmą valandą po pietų, 15901 St. Clair Avenue.

Mielos draugės dalyvaukite visos. Reikės išrinkti darbininkes mūsų parengimui. Prisidėkime visos su darbu, tad bus visoms lengviau.

A. S.

Lytinio apmokymo problema

Lytis, atrodo, bus karščiausias ginčas tautos mokyklų rūmuose.

Judžiuose nuogos scenos imamos leistinai. Populiariškuose žurnaluose lytis pirma vedybų ir po vedybų eina smulkmeningomis diskusijomis.

Nepaisant, į kurią pusę vaikai pasisuka, jie negali išvengti komercinės lyties užplūdimo.

Lyties apmokslinimo kursai mokyklose turi daug bėdų ir susiėdimų.

Rezultate užpuolančios ir gerai organizuotos kritikos, daug rajoninių mokyklų išmetė lyties mokslinimo programą. Kitos pataisė jas.

Norwalk, Conn., John Birch Society nariai ir kiti negailestingai spaudė Apšvietos Tarybą (Board of Education) mesti laukan lyties apmokslinimą. Lyties lavinimas tapo miestelio karšta politika. Sako, kad lyties apmokslinimas yra "komunistų išmislas."

Nashville, Tenn., mokytojai bandė aiškinti lyties mokinimo reikšmės programą viešuose susirinkimuose, bet kritikų buvo nušvilpti.

Tokios pat rūšies kovos ėjo Parsipany, N. J.; Darien, Conn.; Chicagoje; Anaheim, Calif.; Lansing, Mich.; ir kitose bendruomenėse.

Tyrinėjimai yra vedami kongresuose ir legislatūrose mažiausiai 30 valstijų. New Yorko legislatūra atsisakė pridėti finansų lyties apmokslinimui.

Lyties apmokslinimo šalininkai skubiai nurodo, jog pagal paskutinius Gallup Poll duomenis, 71 procentas žmonių sutinka su lyties aiškinimu-apmokslinimu mokyklose.

Daug opozicijos lyties aiškinimui pareina iš žmonių, kurie nėra ekstrimistai, deršinsparniai ar partikuliariško Viktorinio idealo mokytojai.

Jie nurodo psichologišką sužalojimą, galintį išvykti vaikams, atidengiant jiems žalią ir ankstyvą lytinę informaciją.

Tūli tėvai sprendžia, kad lytinis apmokslinimas klasėse yra įsiveržimas į jų ir jų vaikų privatų gyvenimą. Jie tiki, kad lyties apmokslinimas turi paeiti nuo tėvų, bažnyčių.

Parsipany, N. J., viena motina pasipiktinančiai sakė, kad jos vaikas, išgirdęs mokykloje, kaip vaikai pradedami, pasislėpė tėvų kambaryje patirti, ar tas yra teisybė.

Kalifornijos gimnazijos mokytojas kvietė savo mokinius asmeniškam patyrimui homoseksualizmo, masturbacinio lyties veikimo su gyvuliais.

Ir Watkins Glen, N. Y., klaidingi paskalai pasklido, kad būk berniukams ir mergaitėms buvo pasiūlytas tamsus kambarys, kuriame jie tyrinėjo vieni kitų kūnus...

Niekas tikrai nežino, kodėl lytinis apmokslinimas pasiekė tokį jaudinimosi užmojį.

J. N.

Washingtonas.— Geležinkelių savininkai ragina prezidentą Nixoną uždrausti geležinkelių darbininkams streikuoti.

Washingtonas.--Web Pressmen's Union darbininkai ustreikavę uždarė tris sostinės laikraščius.

Atlantic City, N. J.—Apie ūkstantis AFL-CIO delegų susirinko į savo konvenciją. Jie atstovauja apie 13 nilijonų narių.

Vajininkų Atidai

Vajaus skelbime skaitote, kad naujiems prenumeratoriams bus $8 metams, vieton $9. O prie to dar gaus dovanai vieną iš sekamų knygų:

J. Ragausko — ITE, MISSA EST!
J. Gasiūno — MANO DEŠIMTMEČIAI AMERIKOJ
Sudarė Ona Narbutienė — JUOZAS NAUJALIS
A. Bimbos — JAV DARB. JUDĖJIMO ISTORIJA

KLESTI NEMUNO KRAŠTAS

KELIAS Į NAUJĄ GYVENIMĄ

PRISIKĖLUSI LIETUVA

F. Bonoskio — IŠKYLA
Sudarė V. Kazakevičius — GRAŽI TU MANO BRANGI TĖVYNĖ
A. Morkaus — "VADUOTOJAI" IŠ ARTI—
J. Baltušio — TĖVŲ IR BROLIŲ TAKAIS
T. TILVYČIO — USNYNĖ —
D. M. Šolomsko — PASAKOJIMAI IŠ ISTORIJOS
J. KAŠKAIČIO — ŽMOGUS IR MAŠINA IŠ ATSIMINIMŲ

Dr. S. T. Matulaičio — RELIGIJA
Ant. Venclovos — MARIJA MELNIKAITĖ
Dr. A. Petrikos — LLD IR PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI

R. MIZARA — POVILAS JURKA
ALGIO LUMBIO NUOTYKIAI
ŪKANOS
I. MIZARIENĖS — JAUDINANTYS SUSITIKIMAI

Viršminėtos knygos yra labai įdomios skaityti. Kalbinkite savo pažįstmus, kurie dar neužsiprenumeravę laikraščio "Laisvės" tapti prenumeratoriais. Nevientik vajininkai, bet ir kiti laisviečiai turėtų pasidarbuoti gavime naujų skaitytojų. Bus garbė Jums, ir jūsų miesto vajininkui.

—ADMINISTRACIJA

Artėjanti senatvė bus niekam nebaisi

Žurnalo "Švyturys" korespondento L. Juronio pasikalbėjimas su Tarybų Lietuvos socialinio aprūpinimo ministro pavaduotoju P. Silicku.

"Švyturys": Liepos 21 dieną sukako dvidešimt devyneri metai, kai Lietuvoje atkurta Tarybų valdžia. Dideli pasikeitimai įvyko mūsų krašte nuo to laiko, bet šiandien norėtume pakalbėti tik apie vieną mūsų gyvenimo sritį — socialinį aprūpinimą. Jūs, be abejonės, prisimenat, kokia padėtis buvo buržuazinėje Lietuvoje?

P. Silickas: Prisimenu kuo puikiausiai ir labai džiaugiuosi, kad tada nereikėjo susidurti su socialinio aprūpinimo sistema, nes naudos iš to būtų buvę maža. Tuo metu veikusi apkarpyta pensijų sistema apėmė tik etatinius valstybės tarnautojus ir karius. Kaimas apie pensijas ir svajote nesvajojo. 1939 metais Lietuvoje pensijas gavo tik 6,426 žmonės — daugiausia išėję į atsargą buržuazinės armijos karininkai, valdininkai ir jų našlės. Užbėgdamas į priekį, pasakysiu, kad šiuo metu pensijos mokamos daug kartų didesniam būriui—beveik 490 tūkstančių žmonių.

"Švyturys": Betgi sveikatos ir darbingumo netekusiems fabrikų darbininkams buvo mokamos pašalpos...

P. Silickas: Iki 1936 metu draudžiami nelaimingų atsitikimų atveju. Susižeidus darbe, pašalpą ar pensiją iš fabrikanto jie galėjo išsirūpinti tik per teismą, o tai buvo ne taip jau paprasta, nes buržuaziniame teisme turtingas atsakovas nesunkiai "įrodydavo," kad nelaimė įvyko dėl paties darbininko neatsargumo... Darbininkams atkakliai reikalaujant, buržuazinė valdžia 1936 metais išleido "Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įstatymą," bet ir juo nedaugelis galėjo pasinaudoti, o žemės ūkio darbininkams jis buvo pradėtas taikyti tik 1938 metais. Pagaliau ir tos pašalpos buvo labai varganos...

"Švyturys": Ir pirmaisiais pokario metais socialinio aprūpinimo sistemoje buvo nesklandumų?

P. Silickas: Žinia, pokario metai... Vis dėlto tie, kaip jūs sakot, nesklandumai nebuvo tokie opūs, o ir buvo operatyviai šalinami. Aš pats Tėvynės kare buvau sužeistas ir pradėjau gauti invalidumo pensiją. Jau 1945 metais Lietuvoje buvo daugiau kaip 79,000 pensininkų. Ypač jų pagausėjo nuo 1956 metų, kai buvo priimtas Valstybinių pensijų įstatymas, padidinęs jau mokėtas pensijas ir suteikęs teisę jas gauti naujiems asmenims. Jau 1957 metais pensijas gavo 63,502 žmonės, o šiuo metu valstybė aprūpina 243,102 asmenis.

"Švyturys": Beje, pirma jūs paminėjot kur kas didesnį pensininkų skaičių?

P. Silickas: Matot, pastarasis skaičius apima tik valstybinius pensininkus, o kur dar kolūkiečiai! Iki 1965 metų jiems pensijos nebuvo mokamos, ir tai buvo viena iš silpnųjų mūsų socialinio aprūpinimo pusių — juk kolūkiečių darbas anaiptol ne lengvesnis už darbininkų ir tarnautojų. Naujasis įstatymas aprūpino ir jų senatvę, o prieš dvejus metus kolūkiečiai pradėjo gauti pensijas, sulaukę tokio pat amžiaus, kaip ir visi kiti mūsų šalies dirbantieji — moterys nuo 55, o vyrai nuo 60 metų. Taigi, šiandien kolūkiniame kaime yra apie 250 tūkstančių pensininkų.

"Švyturys": O kaip būtų galima nusakyti mūsų socialinio aprūpinimo sistemos esminius bruožus?

P. Silickas: Visų pirma materialinė parama skiriama visais nedarbingumo atvejais, sulaukus senatvės, tapus invalidu, netekus maitintojo ir taip toliau. Įdomu, kad šiuo metu dar turime 130 Pirmojo pasaulinio ir Pilietinio karo dalyvių pensininkų. Lietuvoje veikia 35 senelių ir invalidų namai, du vaikų namai, speciali mokykla vaikams su fiziniais trūkumais ir amatų mokykla kurtiesiems. Pensininkams sudaromos visos galimybės naudotis poilsio namais ir sanatorijomis.

"Švyturys": Vis dėlto žmonės nepatenkinti, kad, prieš išeinant į pensiją, juos užgula rūpesčiai dėl dokumentų, pažymių, darbo stažo įrodymo. Ar negalima kiek supaprastinti šios "popierinės" painiavos?

P. Silickas: Balandžio 9 dieną vyriausybės nutarta, kad būsimojo pensininko dokumentų paruošimu ir pristatymu rūpinsis kolektyvas—kadrų skyrius, profsąjungos vietos komitetas, o kur yra — juridinis konsultantas.

"Švyturys": Mūsų šalis kasdien stiprėja ir turtėja. Įdomu, kas naujo numatoma socialinio aprūpinimo srityje?

P. Silickas: Sutinkamai su vyriausybės paskutiniais nutarimais toliau bus tobulinami pensijų paskyrimo ir išmokėjimo įstatymai. Didės socialinio aprūpinimo fondai. Jei pernai vien pensijoms išleisti daugiau kaip 105 milijonai rublių, tai 1975 metais šis skaičius padidės iki 169 milijonų. Taigi, galiu tvirtai pasakyti, kad artėjanti senatvė bus niekam nebaisi.

"Švyturys": Dėkoju už pokalbį.

Vokietija minės 20 metų sukaktį

Berlynas. — Rytų Vokietija ruošiasi iškilmingai minėti spalio 7 d. Vokiečių Demokratinės Respublikos 20 metų sukaktį.

Minėjime bus atžymėta, kokį didelį progresą socialistinė respublika yra padariusi per 20 metų.

Laimėjo nominacijas majoras Stokes

Cleveland, Ohio — Negras majoras Stokes ir vėl laimėjo demokratų nominacijas. Jis gavo 89,265 balsus, jo oponentas Kelly—60,560.

Lapkričio mėn. rinkimuose Stokes lenktyniuoja su republikonų kandidatu.

HELP WANTED--MALE-FEMALE

CAREER OPPORTUNITIES

Due to recent expansion of our Division Sales Office in Madison — PHILLIPS PETROLEUM CO. (PHILLIPS 66) has openings for:
TYPISTS—TRANSCRIBERS—MAIL CLERK—STOCK-AUDIT CLERK
We offer excellent opportunities for advancement, secure employment, pleasant surroundings, liberal benefits and salaries commensurate with qualifications. Prior experience desirable but not necessary, if you have the desire and potential to learn. All applicants, including recent high school and business school garduates, will be considered. Office Building, attractive and relatively new, has adjacent parking and is served by public transportation. Call Mr. Fickel, or Mr. Cooper at 377-8100 for an appointment.
PHILLIPS PETROLEUM CO.
340 Main St., Madison, N. J. An Equal Opportunity Employer.
(70-73)

Pasmerkė ragangaudžius

Los Angeles. — Kalifornijos universiteto fakultetas 551 balsu prieš 4 panaikino 1950 m. padarytą tarimą nepriimti tarnautojais komunistų ir 539 balsais prieš 12 pasmerkė Board of Regents už išmetimą iš darbo prof. Angelą Davis todėl, kad ji komunistė.

Prieš daugiau kaip savaitę Board of Regents suspendavo negrę filosofijos profesorę Angela Davis tik dėl to, kad ji yra Kompartijos narė. Atrodo, ji laimėjo kovą ir vėl galės grįžti prie pirmesnio darbo. Ragangaudžiams užduotas skaudus smūgis.

Paterson, N. J.

Mūsų ligoniai

Nors iki šiolei buvo manoma, kad iš pažangiečių lietuvių sveikiausias yra F. Trainis, nes jis nors jau nebetoli 80 metų sulaukęs, ligi šiolei nėra sirgęs jokia sunkesne liga, išskyrus šaltį. Tačiau pastaruoju laiku pradėjo jausti kojų silpnumą, ir svoris pradėjo kristi žemyn. Kreipėsi pas gydytoją patikrinti, kame priežastis. Gydytojas negalėdamas nustatyt priežasties liepė eiti į ligoninę dėlei patikrinimo. Ligoninėje nustatė, kad jam kraujas mažėja. Tad suleido 4 puskvortes naujo kraujo, ir dabar jis džiaugiasi, kad į kojas grįžta stiprumas, ir turi gerą apetitą valgyti. Ir veikiausia, kuomet ši korespondencija tilps, mūsų geras draugas, ir pažangiųjų organizacijų narys, ir "Laisvės" skaitytojas su pagerinta sveikata bus namie.

Jau buvo rašyta kad laisvietė M. Aliukonienė turi bėdos su akimis ir dabar skundžiasi, kad akys ją labai vargina.

Kiek laiko atgal buvo ištikęs "stroke" "Laisvės" skaitytoją J. Skarbalių, tad ant greitųjų buvo nuvežtas į ligoninę. Tačiau ligonbutyje nebuvo tuščios lovos, ir belaukiant priėmimo kambaryje praėjo sukrėtimas. Nors ir nesijausdamas gerai, sugrįžo namo ir sakėsi, kad po valiai jaučiasi geriau ir vėl gali išeiti iš namų

Visiems ligoniams linkiu pilnai sustiprėt ir vėl būt linksmiem.

J. Bimba

Švedija duoda paramą Šiaurės Vietnamui

Stockholmas. — Švedijos valdžia nutarė suteikti ekonominę paramą trijų metų bėgyje Šiaurės Vietnamui 40 milijonų dolerių sumoje.

Karui pasibaigus Švedija sutiktų suteikti paramą ir Pietų Vietnamui.

Washingtonas. — Senatorius McGovern siūlo programą suteikti vaikams mokyklose du valgius į dieną.

Washingtonas. — Atominės Energijos Komisija paskelbė, kad Tarybų Sąjunga pravedė branduolinius sprogdinimus, kurių galia gali būt iki 200,000 dinamito tonų.

Bridgeport, Conn.

Nepasiektas tikslas

Rugsėjo 23 d. važiavome į Waterbury su savo reikalais. Teko matyti, kaip viena moteris belipdama į busą suklupo ir ant vietos mirė, neatsiekus tikslo. Tai buvo — Mrs. Ruth Wennerstrom, 72 metų, iš Worcester, Mass. Ji buvo atvykusi atlankyti savo dukterį, kuri gyvenanti Norwalk, Conn. Nors tas miestelis nuo Bridgeporto tik už kelių mylių, bet mirtis buvo greitesnė.

-:- -:- -:-

Rugs. 28 d. įvyko Bridgeporto Lietuvių Balsuotojų Klubo susirinkimas. Buvo apkalbama už ką būtų geriau balsuoti. Paaiškėjo, kad šiemet yra ir trečia partija išstačius kandidatus, tai socialistai. Taigi bus daugiau iš ko pasirinkti. O daugeliui yra žinoma, kad apie 20 metų socialistai valdė miestą, o paskutiniais keliais metais pasirodė, kad tų dviejų partijų valdonai yra prasti valdonai. Gal būtų geriau juos pamainyti.

-:- -:- -:-

Spalio 19 d. Waterburyj įvyks LLD 3-čios apskrities metinė konferencija. Plačiau bus vėliau pranešta.

-:- -:- -:-

Spalio 26 d. įvyks LDS 74-tos kuopos parengimas—pietūs ir koncertas. Dalyvaus Hartfordo Laisvės Choras.

J. Stružauskas

Dujų vamzdžių Chirurgija

Miestų dujų tinklo vamzdžiai greit dėvisi. Maskvos specialistai pasiūlė naują ir originalų jų remonto būdą: į pažeistų metalinių vamzdžių vidų įdėti polietileno vamzdžius. Stiprus išorinis "futliaras" atlaikys išviršinius krūvius, o vidaus "įdarui" beliks tik dujų slėgimas. Todėl visoje trasoje nebereikės kasti tranšėjų. Remontininkai atkas tik tas dujotiekio vietas, kur prie pagrindinių magistralių yra prijungtos šalutinės. Bet kokio ilgio plastmasinius vamzdžius į vidų nesunku įtraukti lynu.

Polietilenas nebijo nei korozijos, nei klajojančių srovių, yra elastingas ir ilgaamžis. Naujuoju būdu remontuojant vamzdynus, žemės darbų reikės atlikti 5 kartus mažiau.

HELP WANTED--MALE-FEMALE

WAITRESS to work in Cherry Hill's newest and most unique restaurant. Excellent starting salary and employee benefits program complimented with desirable working conditions. Neat attractive appearance. No experience required. Will train. Must be responsible and punctual. Full or part time position available. Apply:
THE PLACE
1609 N. Kings Highway
Cherry Hill, N. J.
(67-74)

MACHINE OPERATORS. Openings for blown plastic bottle machine operators. Benefits include group insurance, paid holidays and vacations. Excellent working conditions. Plant operates continuously 7 days a wk. with rotating shifts with shift differential. OWENS ILLINOIS INC., 2900 Woodbridge Ave., Edison, N. J. Equal Opportunity Employer. (73-83)

CLERICAL. We have a position available in our warehouse shipping dept. for a capable young man with a future.
Apply in person:
CRANFORD WAREHOUSE
715 South Ave. E. Cranford, N. J.
201-272-6800.
(72-78)

PANTRY WOMEN. Full and part time. All Company benefits. Apply in person between 2 and 4 PM or call for appointment. CA 4-7949. Mrs. Endicott. STOUFFERS. Benson East, Jenkintown, Pa.
(73-79)

MACHINIST OR
LATHE OPERATOR
General Machine Shop
Call 384-0545
Dumont, N. J.
(73-84

CHEMICAL OPERATORS AND MAINTENANCE MEN. $4.25 an hour, $4.00 an hour. Min. start $3.00 an hour. Chlorine Plant-Rotating Shift. Sick pay, vacation, blue cross, uniform, shift differential pension plan and bonuses. Call KUEHNE CHEMICAL CO. Call for apppt. 201-352-0840. Elizabeth, N. J. Experience helpful. (73-79)

WAREHOUSE MEN
Full time. 8 AM—4:30 PM.
Advancement. Overtime. Excellent Company fringe benefits.
Free Hospitalization and life insurance.
Paid Holidays and vacations
Apply:
GRAND-WAY DISTRIBUTION CENTER
43 McKee Drive, Mahwah, N. J.
201-529-3838
(73-79)

MEN. DYE HOUSE LABOR.
GOOD RATES.
FULL FRINGE BENEFITS
DAY SHIFT
425-2122. (73-78)

Pranešimas

WORCESTER, Mass.

Su uždarymu Olympia Parko banketas ir šokiai įvyks spalio 12 d. Pradžia 12:30 p. m.

Šį banketą rengia Olympia Park bendrovė. Kviečiame visos apylinkės lietuvius dalyvauti. Per daug metų ši bendrovė rengė tokius uždarymo banketus. Kurie dalyvavote tuose banketuose, visuomet buvote užganėdinti. Taipgi užtikriname, kad ir šiemet būsite atsilankę patenkinti. Atvažiuodami atsivežkite ir savo pažįstamus — kaimynus.

Kviečia Olympia Parko direktoriai.
(73-74)

HELP WANTED--MALE-FEMALE

GOLF COURSE
Maintenance men. Springhaven Club. Permanent. Call Mr. Snyder. Between 2:30 and 3 P. M. TR 2-4502.
(67-79)

STOCK CLERK. 18 years or over. High school graduate. Must drive. Fringe Benefits. Good working conditions. Call CU 8-9200. Philadelphia, Equal Opportunity Employer.
(68-74)

WAREHOUSE MEN
Full time. 8 AM—4:30 PM.
Advancement.
Overtime. Excellent Company Fringe Benefits.
Free Hospitalization and life insurance. Paid holidays, and vacation.
Apply:
GRAND-WAY DISTRIBUTION CENTER
43 McKee Drive, Mahwah, N. J.
201-529-3838. (72-78)

ELECTRICIAN—1st class. To work for general contractor. Top pay and bonus. Must travel. 302-656-2006, day. After 7 call 302-998-9653 or 302-658-6160. Must have Jersey license. (73-75)

COLOR MATCHER. Must be familiar with vinyl printing inks. Apply in person:
FIELDS PLASTICS & CHEMICALS
199 Garibaldi Ave., Lodi, N. J.
Mr. Mayer. (73-82)

MAINTENANCE ENGINEER. Top salary complete knowledge of hotel maintenance required. Low pressure boilers. Paid vacation. Call Colony Motel, 609-344-6121. Atlantic City, N. J. (68-75)

STAFF DIETICIAN. Opening for an experienced dietician to work with special diets for patients. Salary commensurate with experience. Liberal personal benefits. Hrs. 7 AM to 3:30 PM & 9:30 AM to 6:30 PM, with alternate week-ends. Apply Wilmington Medical Center, Personnel Office, 501 W. 14th St., Wilmington, Del. 19899. An Equal Opportunity Employer. (68-76)

UPHOLSTERER WANTED for large shop in business since 1926. Union shop. Top pay, vacation and benefits. Call 243-3394. ES 2-0360. LI 9-4363. Newark, N. J.
(68-74)

SHEET METAL MECHANIC. Close tolerance, chassis and cabinets, 18 hours a week. Overtime.
ANCHOR PRECISION PRODUCTS
489-6565, Hackensack, N. J.
(71-80)

SECURITY GUARDS
Full or part time. No experience necessary. Openings in Trenton, Kingston, Lambertville and Pennington. Several select positions open for men with some experience. Paid vacations, free insurance, uniforms furnished. Top salary. Pinkerton's, Inc. 609-587-7532.
An Equal Opportunity Employer
(70-78)

MEN
Dye House Labor. Good rates.
Full fringe benefits
Day shift
425-2122
(72-77)

WAREHOUSE-health and beauty aids, 5 day week, paid holidays, vacation, health and welfare, other fringe benefits. Phone Mr. Burns, 215-265-2250.
(67-77)

DORMITORY WATCHMEN for night shift, full and part time. $1.75 hr. plus overtime. Start Sept. 1st. Call Brother Robert Zeigler, St. Gabriel's Hall, 666-0556.
(67-74)

HELP WANTED--MALE-FEMALE

NO DIPLOMA?
Freezer Warehouse man. Will train hard working man for future opportunity. Good pay for right man. Call now! 845-8950.
CUSTOM CUT MEATS
Rochelle Park, N. J.
(65-74)

CUSTODIANS: Full time—2:30 pm. to 11:00 p.m. Cleaning and care of school buildings. Must use floor scrubbing and polishing machines. Experience desired, but not necessary—will train. Salary based on experience and ability. Excellent benefits and opportunity. Apply to C. R. Ebersole, Rose Tree Media School District, 172 Barren Road, Lima, Pa. Tel. 565-0611 (64-74)

LUMBER. Some building experience needed. Retail sales. Days only. Salary open, call Mr. Hoffman. 486-2900. Or write P. O. Box 592, Linden, N. J. Equal Opportunity Emyloyer.
(70-74)

MACHINIST. Call Don Butterworth, 302-738-4880. 8 AM to 5 PM. W. L. Core & Associates. 555 Papermill Rd., Newark, Delaware.
(70-76)

MECHANIC-TRUCK. Local Co. desires man expd. in all phases of truck maintenance. Must be able to assume mechanical responsibility for medium size fleet. Good starting sal. and many fringe benefits. Call Mr. Stanley. 609-663-2000 for appt.
SUPER TIRE ENGINEERING CO.
Pennsauken, N. J. (68-75)

INSTALLATION MECHANICS.
Have immediate openings for permanent installation mechanics. For service and installation of conveyor equipment. For National manufacturer. Some welding experience necessary. Must have car, small hand tools and be dependable. Work is interesting and varied. Good pay and travel expenses & excellent fringe benefits with opportunity to grow with company. Call Mr. Jim Owens, OL 9-8800. Mention this ad.
(71-75)

AUTO MECHANIC. New Jersey's largest Lincoln Mercury dealer. Good salary, liberal benefits, incentive, ideal working conditions. Contact Jim Burkly, President for interview.
NEWARK LINCOLN MERCURY
420 Bloomfield Ave., Newark, N. J.
484-4300. (71-77)

DIRECTOR
Foster Home, M. S. W. R. N.
3 weekends, 2 weekdays per month in Children's Infirmary. NURSES AIDES—Evenings for Convent Infirmary. ASSISTANT COTTAGE MOTHERS. TRUCK DRIVERS, CUSTODIAN, GUARDS. COUNSELLORS. 1:30-10 PM. Weekdays. 10 AM.—7 PM. Weekends.
ST. DOMINICS HOME
Blauvelt, N. Y. — 914-359-4163.
(71-74)

WATCHMAN. Immediate opening. Elevator Opr. for nite watchman work in downtown luxury hotel. Must be a dependable, mature person with neat appearance. Full medical and pension benefits. Call 215-PE 5-2179. Phila., Pa. (67-74)

CLERK. High school grad. We are looking for an alert dependable, conscientious person to handle clerical duties in our inbound dock operation. Call Mr. Ken Covert.
643-0488.
CONSOLIDATED FREIGHTWAYS
300 Port St., Newark, N. J.
(71-75)

ENGINEER—LICENSED. Understand refrigeration. Maintenance Mechanic with electrical experience.
BREUNINGER DAIRIES
3015 N. 7th St., Phila., Pa.
BA 5-4863. (71-77)

EXTRUDER OPERATIONS. Maintenance Mechanics. Wanted for polyethelene blown-film plant. Unusual and very attractive annual wage plan. All other fringe benefits, many opportunities for management training and promotion. Phone 622-5800 ext. 202. Mr. Tom Somers. Newark, N. J. (71-80)

BAKER. Some experience needed for modern donut plant. Day time hrs. Good hrly. rate, benefits. Apply Tues. Mr. S. Velinov. DONUTS GALORE, 1395 Suckle H'way.
Pennsauken, N. J. (71-76)

"LAISVĖS" REIKALAIS

Pereitą sekmadienį, rugsėjo 28 d., newyorkiečiai-laisviečiai oficialiai atidarė "Laisvės" vajų ir taipgi pagerbė du gerus veikėjus, Valį Bunkų ir Petrą Šolomską. Aukų gauta į fondą sekamai:

Per Joną Grybą
(viso $575)

LLD 185 kuopa	$100
V. B. Keršuliai (prižadėta auka Lietuvoje)	100
S. Večkys	100
Brone Keršulienė (gimtadienio proga	70
Aido Choras	50
J. Gasiūnas	25
Fr. Varaška	25
Fr. Jakštis	20
Wm. Baltrušaitis	20
J. Grybas	10
Victor Becker-M. Stensler, Livingston, N. J.	10
Geo. Bernotas	10
Alex Nevins	10
Bill Malin	5
M. Šukaitienė	5
V. Vance-Venckūnas	5
Anna Kazel	5
B. N. Skublickai	5

— — — —

Per Anne Yakstis ir Julia Lazauskas
(viso $188)

A. W. Yuskovic, Stamford, Conn.	$50
M. Klimas, Ramsey, N. J.	10
Anne Yakstis	20
Sophie Petkus	10
S. Sasna	10
Albina Mikalaus	10
K. Čeikauskienė	10
J. E. Kasmočiai	5
A. Vaznienė	5
M. Kavaliūnienė	5
D. Galinauskienė	5
Ignas Sutkus	5
Jonas Juška	5
V. Zaveckai	5
W. K. Misiūnai	5
J. Misiūnas	5
Julia Lazauskienė	5
P. Sholl's friend	3

— — — —

Per Nellie Ventienę
(viso $81.)

S. Saulėnas	$10
V. O. Čepuliai	10
M. E. Liepai	10
F. V. Budroniai	10
O. Kučinskienė	5
M. Čibirkienė	5
J. Augutienė, Cliffside, N. J.	5
O. Černiavičienė	5
Walter Šleivis	5
W. Paulauskas, Elizabeth, N. J.	5
H. P. Siauriai	5
M. Karvelienė	5
V. Brusokienė	1

— — — —

Per N. Buknienę
(viso $156)

Senas parapijonas	$20
Jonas Šiurba	20
Senas Juozas	20
A. Bičiulis	10
P. N. Bukniai	10
D. F. Mažiliai	10
K. Petrikienė	10
J. K. Rušinskai	10
Ieva Mizarienė	10
Augustas Iešmanta	10
Draugas	5
P. Gustaitis	5
P. Bieliauskas	5
F. M. Krungliai	5
A. Rainienė	5
Mr. X	1

— — — —

Per L. Kavaliauskaitę
(viso $788)

Lietuvių Namo Bendrovė	$200
I. A. Bimbai	100
Anna Philipsie, Stamford, Conn.	100
New Yorko Lietuvių Moterų Klubas	100
Iš Montreal, Canada (per P. Kisielienę)	58
V. V. Bunkai	50
Petras Šolomskas	25
F. O. Bunkai, Linden, N. J.	20
E. N. Jeskevičiūtė	20
M. O. Stakoff	15
Svečias iš New Jersey	15
Mary ir Mikas Riškevičiai	10
Irena ir Kancy Levanai	10
George Wareson	10
A. Dobilienė	10
L. Kavaliauskaitė	10
K. K.	10
K. Kaptain	5

Likite sveiki mieli draugai

ATSISVEIKINIMAS

Tris savaites svečiavomės Tar. Lietuvoje ir trumpai Maskvoje. Iš Maskvos didysis lėktuvas vadinamas Aeroflot mus gražiai ir laimingai pernešė per vandenyną, ir dabar jau rašau šiuos žodžius iš Detroito.

Viešnagė Lietuvoje mums buvo maloni ir linksma, nes apie mus vis buvo draugai bei draugės, su kuriais Stefanija Masytė jau buvo susipažinus 1965 metais viešėdama Tar. Lietuvoje, o aš, po ilgų metų gyvenimo Amerikoje, dabar vėl buvau atsistojęs ant brangios Tarybinės Lietuvos žemės. Gyvenau ir augau carinėje Lietuvoje, bet dabar parvykęs Tarybinėn Lietuvon pamačiau didelį skirtumą nuo caristinės ir buržuazinės smetoninės Lietuvos: žmonės draugiški, meilūs,ir teikia visokią pagalbą, jeigu tik reikia.

Būrys draugų mus gražiai, draugiškai pasitiko lėktuvų stotyje Vilniuje, priėmė ir apdovanojo gražiomis gėlėmis ir visokiomis dovanomis - dovanėlėmis. Lietuvos Respublikos pareigūnai — tvarkos prižiūrėtojai, parūpino mums automašiną, davė vairuotoją, ir mes važinėjome po visą Tar. Lietuvą, taipgi draugai aprūpino mus su kambariais viešbutyje, ir su maistu taip, kad mums viešėjant Tarybinėje Lietuvoje, buvo malonu. Mes buvome Lietuvos svečiai, ir mūsų visas išlaidas padengė Lietuvos draugai.

Tad šiuomi, atsisveikindami su Jumis, mielieji draugai, tariame Jūms nuoširdžiausią dėkui už Jūsų pastangas ir paslaugas, kad mūsų viešnagė Tar. Lietuvoje buvo laiminga ir linksma. Visų draugų kurie mums pagelbėjo, priėmė ir apdovanojo — negalime čia sužymėt. Stefanija ir aš susidėję gal parašysime savo įspūdžius, įgytus Tar. Lietuvoje. O dabar likite sveiki,gerbiami draugai.

Tegu gyvuoja L.T.S.R. ir visi Tarybiniai žmonės!

Mikas Detroitietis
ir Stefanija

Dar apie velionį J. Semėną

Jau buvo rašyta apie Jono Semėno mirtį, jo gyvenimą nuo piemenystės dienų ir veiklą pažangiajame lietuvių judėjime. St. Petersburgo korespondentas Pilėnas platokai apibūdino Jono gyvenimą. Taipgi Jono Juškos kalboje, pasakytoje šermenėnėje, paliesta jo praeitis, tačiau ne visai pilnai. Nepasakyta, kokioje kolonijoje Jonas Semėnas metėsi į darbininkišką veikimą. Todėl aš čia noriu apie tai pakalbėti.

Semėno pirmi žingsniai prasidėjo Central Brooklyne. Kai įvykdavo prakalbos, kurias sakydavo J. Jukelis, Perkūnas, Prūseika, Semėnas kartais pirmininkaudavo.

Susiorganizavus Socialistų Sąjungos 83 kuopai 1914 metų pradžioje, Semėnas buvo išrinktas finansų sekretorium. Kiti kuopos komitete buvo šie: Antanas Baltaitis — organizatorius, Petras Repečka — iždininkas, man užkrovė nutarimų sekretoriaus darbą.

Baltaitis, Repečka ir dabar Jonas Semėnas jau mirę. Likau tik aš vienas iš 83-čios kuopos pirmojo komiteto. Mirtis žiūri ir į mane...

Central Brooklyne tada buvo platus veikimas. Hudson Avenue tapo "lietuviška Broadway"!

Kai buvo ruošiamasi pastatyti sceneje "Gražiąją Magelioną," Jonas Semėnas įdėjo daug darbo, padarydamas laivelį ir vanagą, su Jono Juškos patarimu.

Kai "Gražioji Mageliona" sėdėjo laivelyje, kurį virve traukė pirmyn, o kitas iš užpakalio virvę judino, o prožektorinis filmas rodė didžiausią lietų. Magelionai iškrinta iš rankos žiedas su raudonu šniūreliu. Vanagas (dirbtinis) leidosi žemyn ir, pagriebęs žiedą, pasikėlė aukštyn.

Tas lietus, laivelis ir vanagas žiūrovams atrodė lyg tas laivelis buvo tikrai vandenyje, ir vanagas — tikras vanagas.

Jonas Juška įdėjo daug darbo lavindamas aktorius.

Per dvi dienas — šeštadienį ir sekmadienį — buvo vaidinta "Gražioji Magelionа." Per abi dienas už bilietus pajamų buvo $1,900. Buvau bilietų tvarkytoju.

Nė viename kitame mieste nebuvo vaidinamas veikalas per dvi dienas, tik Central Brooklyne!

Čia buvo choras "Lyra," vadovybėje L. Eremino, kuriame Semėnas dainavo.

Vincent Zabul

P. S. Reikėtų kada nors prisiminti, kaip Central Brooklyno LSS 83-čioji kuopa palaikė nedidelę salę, knygyną ir rašybinę mokyklėlę, suprantam, jei "L" redaktoriai suteiks progą.

V. Z.

Nuo Redakcijos: Vietos bus, prašome parašyti.

Pranešimas

LLD 185 kuopos susirinkimas įvyks spalio 14 d., 2 val., "Laisvės" salėje, 102-02 Liberty Ave.

Prašome visus naarius dalyvauti. Turėsime daug gerų dalykų aptarti. Ateikite!

Valdyba (74-76)

Klaidos atitaisymas

Penktadienio korespondencijoje apiet pagerbimą draugų V. Bunkaus ir P. Šolomsko įsiskverbusi korektūros klaidelė. Pasakyta,kad A. B. sakė, jog šis "parengimas yra **paprastas,**" o turėjo būti **nepaprastas.** Griežtai pasikeičia parengimo apibūdinimo prasmė.

Viso tą dieną gauta $1,788. Tai gražus newyorkiečių ir iš apylinkės įžengimas į fondą.

Širdingai ačiū viršminėtiems bičiuliams už jų dosnumą. Jeigu keno pavardė praleista, prašome pranešti, atitaisysime.

— ADMINISTRACIJA

Liūdnas Prisiminimas

LT. ALFONSAS DEIKUS

Mirė rugsėjo 28 d., 1968.

Jau vieneri metai kai mirė mūsų mielas Alfonsas. Liūdi jo žmona Mickey, sūnus Robbie. Taipgi ir aš, Alfonso tėvas.

Alekas Deikus
Maspeth, N. Y.

Rytų Vokietijos 20 metų sukaktis

New Yorke bus iškilmingai paminėta Rytų Vokietijos 20 metų sukaktis penktadienį, spalio 10, Universalist bažnyčioje, Central Park W. ir 76 St. Pradžia 7:30 val. vakare. Auka $1.00.

Bus keletas žymių kalbėtojų, tarp kurių bus ir iš Rytų Vokietijos atvykęs. Jie aiškins, kokią pažangą padarė socialistinė santvarka Rytų Vokietijoje per 20 metų.

Detroitas. — General Motors korporacijos direktoriai užgyrė Gribbs kandidatūrą majoro vietai prieš negro Austin kandidatūrą.

KRISLAI

(Tąsa iš 1-mo pusl.)

nizations). Naujoji organizacija augo, o Federacija merdėjo. Tuo pačiu keliu maršuoja ir dabartiniai jos vadai su George Meany priešakyje.

— — —

Spalio 1 dieną Kinija iškilmingai paminėjo savo revoliucijos laimėjimo ir Kinijos Liaudies Respublikos susikūrimo dvidešimtmetį.

Po tos istorinės pergalės Mao Tse-tung pasakė, kad be Spalio revoliucijos Rusijoje Kinijos revoliucijos laimėjimas būtų buvęs neįmanomas.

Deja, paskutiniais keleriais metais jis ir jo bendraminčiai nukreipė Kinijos politiką prieš Tarybų Sąjungą ir pamiršo jos Kinijai suteiktą pagalbą.

Bet reikia sutikti su "Daily World" nuomone, kad tai yra tiktai laikinas reiškinys, kad Kinija anksčiau ar vėliau pataisys savo gaires.

— — —

"Vaduotojai" verkia apturėję baisiai didelį smūgį. Prancūzijos valdžia iš smetoninių diplomatų "šefo" Stasio Lozoraičio atėmė diplomatinę kortelę ir pasakė, kad jis yra "persona non grata". Sužinome taipgi, kad Stasys tokį pat "vilko bilietą" yra gavęs ir Romoje, ir Washingtone.

Ką darys Kajackas ir kiti "atstovai" be savo šefuotojo? Bus kaip avelės be kerdžiaus.

Kuo labiausiai, tačiau, "vaduotojai" bijo, tai kad toks pat likimas laukia ir kitus jų diplomatus.

PRANEŠIMAS

Penktadienio laidoje buvo parašyta apie door prizes. Pirmą dovaną,— Radio clock, aukojo Jonas Lazauskas ir M. Stakovas.

— L. K.

Sveikinimai V. Bunkui ir P. Šolomskui

Mieli draugai! Nuoširdžiausiai sveikiname buvusį montrealietį, ilgametį pažangaus judėjimo puoselėtoją, uolų spaudos platintoją— **Valių Bunkų,** jo pagerbimo proga. Su dideliu nuoširdumu prisimename ir **Petrą Šolomską.** Abiem linkime stiprios sveikatos, ištvermės ir energijos ir toliau taip gražiai darbuotis. Ant tos "intencijos" montrealiečių pažangiečių kolektyvas siunčiame auką dėl "Laisvės" sumoje $58., dėl kurios viršminėti draugai labai daug darbuojasi. Su geriausiais linkėjimais, Montrealo pažangiečių kolektyvas:

K. Milevičius, $10.

Po $5: A. Juškienė, L. P. Kisieliai.

Po $3: J. S. Čičinskai, J. E. Urbanavičiai.

Po $2: J. A. Lesevičiai, A. M. Jonušiai, J. V. Verbylai, J. R. Adakauskai, E. O. Streliai, J. E. Petrauskai, J. Čeponis, B. Šalčiūnas, F. Spaičys, I. Abekas, Angelina, Kutas.

Po $1: J. O. Balčiunai, J. J. Wolf, J. A. Brakniai, E. Juraitienė, J. Telenis, Ch. Žekonis, M. Martusevišius, P. Bendžaitienė.

-:- -:- -:-

Gerb. redaktoriau: Leiskite per "Laisvės" laikraštį pasveikinti du mano gerai žinomus asmenis ryšium su jų pagerbimo jubiliejumi. Noriu karštai pasveikinti Valį Bunkų ir Petrą Šolomską, geros širdies, plačių jausmų, humaniškos asmenybės, kurios nusipelnė visokeriopos pagarbos.

Linkiu jiems sveikatos, džiaugsmo, laimės ir ilgų gyvenimo metų.

——**Albertas Laurinčiukas,** Kanada.

Telegramos:

Dear Uncle Sholl: Congratulations Uncle. Love. **Sagona** family Hollywood, Fla.

-:- -:- -:-

Valys Bunkus: Sveikinu jumis brangus broli proga garbingų 65 metų pagerbimo. Linkiu daug sveikatos ir pasisekimo užbrėštuose tiksluose ateityj. Gaila, kad negaliu dalyvauti iš priežasties mano ligos. Jūsų brolis **Alfonsas.** Brooklyn, N. Y.

-:- -:- -:-

Valiui Bunkui: Nuoširdžiai sveikiname jus, aktyvų "Laisvės" vajininką, ilgus metus atisdavusį pažangos idėjoms skleisti, gimimo 65 m. proga Tarybų Lietuvos visuomenė žino ir gerbia jus vieną žymiųjų JAV pažangaus judėjimo veikėjų,gimtosios žemės patriotą. Linkime ilgų metų, geros sveikatos Jums būdingos energijos. **G. Zimanas,** "Tiesos" vyriausias redaktorius. Vilnius, Lietuva.

-:- -:- -:-

Petrui Šolomskui: Kuo geriausius linkėjimus siunčiame Jums "Laisvės" spaustuvės veteranui, gražaus darbo jubiliejaus proga. Linkime tolesnės ištvermės, geros sveikatos ir daug metų pažangos kovotojų gretose. **G. Zimanas,** "Tiesos" vyriausias redaktorius. Vilnius, Lietuva.

-:- -:- -:-

Pagerbdama Jūsų pasiaukavimą liaudies naudai, aš ir prisidedu nors su kuklia dovanėle — $20 į "Laisvės" fondą. Būkite sveiki ir ryžtingai darbuokitės dar ilgus metus. Su pagarba, **Ona Quater,** New York City.

Parengimų Kalendorius

Spalio 19 dieną

LDS 3-čios Apskr. konferencija, "Laisvės" salėje, Ozone Park. Pradžia 10:30 val. ryto.

Lapkričio (Nov.) 9

"Laisvės" metinis koncertas, lenkų New National salėje, Brooklyno dalyje Greenpointe.

Gruodžio 14 dieną

LDS 13 kuopos kultūrinė popietė "Laisvės" salėje, Ozone Park, N. Y. Pradžia 2 valandą.

Daug newyorkiečių vyks pas Čiurlius

Pasirodo, kad net keletas automobilių iš New Yorko vyks pas Čiurlius. A. Bimba, J. Grybas, Ventai Mitchell, Warreson ir dar daugiau savo automobiliais veš newyorkiečius.

Piknike minėsime Kazio Čiurlio 75 metų sukaktį, Leono Tilviko 87 metų sukaktį ir Onos Barštienės 83 m. sukaktį. Visi draugai ilgamečiai "Laisvės" ir pažangaus judėjimo veteranai. K. Čiurlis pirmiau, kai gyveno Elizabethe, buvo nuolatinis "Laisvės" vajininkas. Leonas Tilvikas—Eastono apylinkėje vajininkas.

Tikimės, kad piknikas gerai pavyks. Tikimės, kad iš plačios apylinkės daug laisviečių suvažiuos. Bus proga su visais pasimatyti. Kartu paremsime mūsų laikraštį "Laisvę."

Iki pasimatymo pas Čiurlius. J. G.

Impossible Goals Are Possible

Astronaut Neil A. Armstrong said: "I felt a successful lunar landing might inspire men around the world to believe that impossible goals really are possible. That there really is hope for solutions to humanity's problems."

What are our most urgent problems here on earth? To end the war in Vietnam is the first goal of course. There shouldn't be any wars anywhere. The U. S. Government spends approximately $2 million per day on chemical and biological warfare.

Where are our "political astronauts" to make a successful landing on these problems and bring lasting peace and harmony among people in the world?

Ilse

ATSIMINIMAI
ir
Dabartis
Parašė L. Prūseika
Tai gyvi bruožai iš jo gyvenimo, visuomeninės veiklos, caro reakcijos metu pergyvenimai kalėjimuose, ištrėmimas į Sibirą ir kiti erškėčiuoti takai jo kovoje už laisvę ir šviesesnį gyvenimą darbo žmonijai.
Knyga iš 304 puslapių
Kaina tik $2.00
Laisvė
102-02 Liberty Ave.,
OZONE PARK 17, N. Y.